JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. Woensdag, 10 Maart. N°. 20.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.......... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.......... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.......... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco**.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Bij beschikking van zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den [illegible] October 1857 la. A, No. 6, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, Mr *P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach*, laatstelijk officier van justitie bij den raad van justitie te Macasser, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de president der algemeene rekenkamer *W. D. ter Borckel*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Samarang *J. G. G. A. de Vogel*.

Benoemd:

Tot resident van Banjoemaas, de ambtenaar op nonactiviteit *G. G. Schrenk*, laatst resident van Rembang.

Tot resident van Madioen, de ambtenaar op wachtgeld *C. Wiggers*, laatst adjunct-hoofdinspecteur van financien.

Tot resident van Rembang, de assistent-resident van Krawang *Mr. H. J. W. van [illegible] van Pabst*.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Tot president, het lid van die kamer *J. J. Lefebure*.

Tot lid, *W. J. M. van Schmid*, laatst assistent-resident van Toeban, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Schutterijen, enz.

Bij de schutterij te Soerabaija.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, de tweede luitenant *H. T. Hasselaar*.

Benoemd:

Tot tweede luitenant, de sergeant-majoor *T. W. Andela*.

Militair Departement

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland:

aan den kapitein bij het [illegible], in garnizoen te Gombong, *J. H. Noorrees*,

aan den kapitein der infanterie *P. C. S. van der Blom*, en

aan den kapitein der infanterie, in garnizoen te Padang, *J. J. H Eschweiler*.

Bij het Wapen der Artillerie.

Benoemd:

Bij het materieel.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants *A. K. Brondgeest*, *W. A. van Son* en *D. de Graaff*, allen van het materieel; met bepaling, dat de twee laatsten zullen belast blijven met de functien van onderconstructeur bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija.

Bij het Personeel

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *J. B. Essers*, van het personeel

Bij den Artillerie-Constructiewinkel te Soerabaija.

Tot constructeur, de eerste luitenant *J. O. Gobius*, thans onderconstructeur bij die inrigting.

Tot onderconstructeur, de tweede luitenant *K. W Ketjen*, van het personeel der artillerie.

Bekendmaking.

Naar aanleiding van de door de hieronder genoemde personen aan Zijne Majesteit den Koning aangeboden rekesten, strekkende om als *Nederlander* te worden genaturaliseerd, zijn dezer dagen van den Minister van Kolonien ontvangen en aan de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur, ter uitreiking aan de belanghebbenden, toegezonden, de, krachtens de wetten van 15 December 1857 (Nederlandsche staatsbladen No. 157, 158, 159, 160 en 161) verleende brieven van naturalisatie, ten behoeve van:

Gregory Nahapiet,
Franciscus Jacobus Lreijmann,
Gregory Joseph,
Jean André Bovy, en
Johannes Schomers.

Met verwijzing naar het besluit van [illegible] Julij 1834 No 5 (staatsblad No. 56), worden belanghebbenden ten overvloede herinnerd aan de bepalingen van art 9 der wet van 28 Julij 1850 (Nederlandsch staatsblad No 44). volgens [illegible]

(*alinea* 1) het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt, zoodra:

de wet, waarbij zij verleend is, van verbindende kracht is geworden,

en de genaturaliseerde aan het [illegible] zijner woonplaats de geregistreerde *brieven* van naturalisatie [illegible] in persoon of bij autentieken gemagtigde, de verklaring afgelegd heeft, dat hij de naturalisatie aanneemt.

(*alinea* 3) de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet *binnen zes maanden* heeft plaats gehad, nadat de wet die haar verleend heeft, van verbindende kracht is geworden; dat is, *binnen zes maanden*, volgende op den [illegible] dag na de dagteekening van het staatsblad, waarin de wet is geplaatst.

Aan belanghebbenden wordt [illegible] aanbevolen, om zich ten spoedigste bij het hoofd van [illegible] bestuur hunner woonplaats te vervoegen, ter voorkoming dat de bij de wet gestelde termijn verloope en de naturalisatie vervalle.

Buitenzorg, den 6den *Maart* 1858

De Algemeene Secretaris,
Van de Graaff,

ADVERTENTIEN.

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal geene audientie zal verleenen op Vrijdag den 12den Maart aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te [illegible].

Belanghebbenden gelieven hunne verzoeken om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

Buitenzorg, den 1sten *Maart* 1858.

De Majoor Adjudant,
Bering Liesberg.

Postkantoor. Landmail [illegible] Maart.

De directeur der posterijen te [illegible] herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste [illegible] in Maart den 12den zullende vertrekken, de brieven [illegible] daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag, den 11den Maart aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz, enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendukantoor.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand November jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet, uiterlijk vóór ultimo dezer, ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Op Vrijdag, den 12 Maart, des morgens ten 9 ure, zal de ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, ten zijnen burele in de stad, openbare uitbesteding houden, van het bouwen van een ringmuur tot afsluiting van de erven van de hoofdonderwijzers woning en van het gebouw der tweede gouvernements lagere school.

Bestek en voorwaarden waarnaar de uitbesteding zal geschieden, liggen dagelijks ter inzage ten burele voornoemd.

Bij het hoofdbureau der artillerie bestaat gelegenheid tot plaatsing van een klerk, op een maandelijks inkomen van zestig guldens.

Personen, eene vlugge hand schrijvende, die daartoe in aanmerking wenschen te komen, vervoegen zich ten burele voornoemd, ten einde proeven van bekwaamheid afteleggen

Op het residentiekantoor van Bantam is vacant eene klerksplaats, op een tractement, vooreerst van *f* 80, om later op te klimmen tot *f* 120 's maands.

Gegadigden gelieven zich, bij franco brieven, te adresseren aan den resident.

Eenige bedrevenheid in redactie is een der voornaamste vereischten.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 11den Maart, voor het commissiehuis van *Abeelen Dennison & Co.*

Op Vrijdag, 12 Maart, voor het commissiehuis van gebrs. *Roselje & Co.*

Op Zaturdag, 13 Maart, op de beurs te Batavia.

Op Maandag, 15 Maart, ten huize van den heer Mr. *A. Prins*, door *Cassalette & Co.*

Op Dingsdag, 16 Maart, voor het commissiehuis van *B. J. Leen*, en à

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Woensdag, 17 Maart, à 4 pCt vendusalaris, voor de pakhuizen der heeren *C. Bakre & G. Kinder*, door *Cassalette & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de agenten der weeskamer te Sumanap, van wijlen den arabier *Sech Achmat bin Ail Laharmi*.

Door de testamentaire executeuren te Sumanap, van wijlen den heer *J. Lourits*.

Door de boedelbeheerders te Probolingo, van wijlen *Johan Fredrik Phefferkorn*.

Vertrekkende Personen.

J. D. Hoedt en familie. — Mr. *A. Prins*. — *J. Beijerinck*.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. A. THOLEN
met
H. J. DE VOS.

Gresser, [illegible] Februarij. (650)

Getrouwd:

C. BETH,
met
A. L. C. P. NEIRINCKX.

Soerabaija, 24 Februarij 1858.
Eenige kennisgave. (639)

Getrouwd:

K. F. E. ANDREAS,
met
M. JOHANNES.

Batavia, 4 Maart 1858. (620)
Eenige kennisgave.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. W. Poelman, Cox.* (647)
Batavia, 8 *Maart* 1858.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *S. G, J. M, Brennwald*, geliefde echtgenoote van
B. M. H. THöRIG.
Amboina, 14 Januarij 1858. (654)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. A. van Deinse, Evers.*
Muntok, 23 Februarij 1858. (671)

Moederliefde. (*Vervolg.*)

O! al die zorgen voor 't heil der kinderen zouden door Gods goedheid ten laatste bekroond worden! de tijd van inspanning spoedde immers meer en meer ten einde. Henri zou weldra als associé de plaats van zijn vader in de zaken krijgen. Of haar daarvoor nieuwe opofferingen zouden afgeëischt worden, vermoedde zij niet, en Eduard, die over een jaar zijne studiën zou voleindigd hebben, zou haar spoedig de vruchten zijner kennis aanbieden, op Eduards toekomst bouwde zij hare schoonste hoop; immers door hare vriendschap met mevrouw van der Leeden was hem de gelegenheid tot een allervoordeeligst huwelijk geopend, en zij twijfelde geenszins, of hij zou zich dien schat niet laten ontnemen.

Zijn vertrouwelijke omgang op Woudbeek, zijn gedurig verkeer met Mathilda, bevestigde haar in 't geloof van wat zij zoo gaarne wenschte, en had zij vroeger de gedachte aan eene naauwere verbindtenis met de van der Leedens verdreven, als een te stoute wensch, sedert het scherpziend moederoog het geheim der jeugdige maagd van het aangezigt gelezen had, koesterde en kweekte zij die hoop te bestendiger in haar hart. Was de strijd haar soms wat zwaar, o! in dit vooruitzigt werd hij ligt; had zij soms behoefte aan vertrouwelijke ontboezeming harer zorgen, die hoop weêrhield haar daarvan; immers alleen volstrekte geheimhouding harer finantiëele positie kon dit vooruitzigt bevestigen. Liever met moeite de huishouding op denzelfden voet voortgezet, liever met inspanning van krachten, haar stand opgehouden voor de wereld, dan zoovele voordeelen der toekomst op het spel te zetten door laffe terugdeinzing voor strijd en moeite. Spoedig toch zouden alle opofferingen door vreugdevolle voldoening bekroond worden. In die hoop beschouwde zij Mathilda als hare lieve dochter, kweekte door hare liefdevolle hartelijke bejegening de genegenheid van Mathilda, die met innige zoete vreugde Eduards lof hoorde verkondigen, en wier genegenheid daardoor niet minder gevoed werd dan door de vleijende mededeelingen zijner lieve attenties voor haar, die mama nooit verzuimde haar in 't helderst licht aftemalen.

Beurtelings door hoop gestreeld en door vrees geslingerd, waren de laatste tijden voor mevrouw van Ingen vervlogen, en verbeidde zij met hoog gestemde verwachtingen den naderenden zomer, die door Eduards tehuiskomst, misschien door zijn engagement haar de zoetste vreugd beloofde. Die verwachting hernieuwde hare veerkracht; nog weinig tijds, en wanneer zij dan haren Eduard gelukkig zou gevestigd zien, wanneer hij uit de volheid zijns harten haar zijne liefde voor Mathilda bekende, en haren zegen daarover afbad, o! wat zalige uren zouden haar dan verbeiden.

Lagchende, vriendelijke moederdroomen! Wie zou ze willen storen door bedenkingen van het koele verstand, dat door een onpartijdigen blik verhelderd is?

X. Teleurstellingen.

Welke heldere en blijde dagen werden Eduard te huis bereid."

»Dat was toch een ander leven," zei Louise, »als het muffe kamerleven, waar mama en de zusters al wedijverden, om 't hem zoo genoegelijk mogelijk te maken."

En Eduard stemde 't haar vriendelijk toe.

».t Schijnt je toch niet erg op te frisschen, want de Geldersche lucht heeft je, dunkt mij, nog nooit zoo droomerig gekend," vervolgde zij plagend.

»En dat nog al *l'enfant chéri* van heel Oosterbeek," vervolgde Nancy er zacht bij.

»Hoor me die kleine eens aan," antwoordde Eduard lagchend, »die wil ook een duit in 't zakje leggen, in plaats van met verschuldigd ontzag de zorgen van den heer broeder te eerbiedigen."

»Poeh! poeh!" viel Louise in, »dat wil ook al zorgen hebben, jongensgrillen en studentenmijmeringen, anders niet; daar zijn wij niet bang voor, als 't nog een zuchten was, om een anderhalf patiënt, daar je nooit een cent van te zien krijgt, à la *bonne heure*, wij zouden respect voor je miserabele positie hebben, maar nu...."

Heden overleed, na een langdurig lijden, onze innig geliefde lieveling *Marius Willem*, in den jeugdigen leeftijd van 17 maanden.

BATAVIA, 25 Februarij 1858.

H. W. van MARLE.
E. J. van MARLE,
Dufour.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving. (643)

Op heden overleed onze jongste dochter *Maria Sophia*, oud 13½ jaren.

J. L. C. A. GRONOVIUS.
F. S. M. L. CHASTELEIN GRONOVIUS.

BIDARA-TJINA, 3 Maart 1858.

Eenige kennisgave. (625)

Het behaagde den Algoeden Vader, heden morgen plotseling tot zich te nemen, twee onzer lievelingen, *Hein* en *Adolph*, in den ouderdom van 10 en 6 jaren.

C. F. J. JAEGER,
F. JAEGER,
de Vries.

(632)

BATAVIA, 8 *Maart* 1858.

VENDUTIE

Op Donderdag, den 11 Maart 1858,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison en Co.*,

van Sydney-aardappelen, fraaije Engelsche ronde en vierkante Tapijten, Alkativen, Zadels, Lijnwaden, 100 dozijn gesorteerde Siropen, puike Boter, Kanarie Vogels en 2 Europesche Honden, pas aangebragt per Ned. schip *Jason*, Brillanten, enz., en voor rekening des boedels van wijlen den Inlander *Rapi-ie*, van Karbouwen,

alsmede:

Vier perceelen, gelegen kampong Opak, kampong Kalie mattie, Krendang en Moeara Anké, breeder omschreven in de Javasche Courant en

voor rekening van belanghebbenden:

een ijzeren Kraan,

voor het lossen en laden van praauwen. (641)

Op de Vendutie van Abeelen, Dennison & Co., *op Donderdag aanstaande*,

zal mede worden verkocht:

VOOR AFBRAAK

DE LOODS, staande op het Koningsplein, aan de oostzijde nabij de rivier, gediend hebbende voor de Acrobatische Voorstellingen van den heer FERONI, zijnde zamengesteld, uit:

circa 1800 Singapore planken,
» 150 Rosamala houten balken,
» 55 Niebang houten »
» 3500 bamboezen,
» 15800 atappen, enz. enz.

Alles zoo goed als nieuw, zijnde de loots dagelijks voor ieder te bezigtigen. (642)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van morgen mede verkoopen:

eene Factuur fraaije Bronswerken en Pleister beeldjes zeer geschikt voor étagere voorwerpen, Stellen Cristalwerk, Fransch Porceleinen borden, witte en met vergulde randen, Keukengereedschappen, IJzeren Komforen, fijne Engelsche patent Hangsloten, Kistsloten, Speeldozen, Lakwerk, koetsier Gibushoeden, Reiszakken en Koffers.

Voorts NIBONG en Maibo houten BALKEN enz, enz

(674) ABEELEN DENNISON & Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 12 Maart 1858,

voor het Commissiehuis van *Gebrs. Roselje en Co.*, van diverse Lijnwaden, Glas- en Aardewerk, Kamferhouten Koffers, Glaskoralen, Kantoor-Lampjes, Provisien, Kramerijen, etc. etc. (630)

Vendutie

op Maandag den 15den dezer,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den Hoog-Edel-Gestr. Heer Mr. A. Prins, op den weg naar *Tanah-Abang*, door CASSALETTE en Co.

Van wagens, als: een zoo goed als nieuwe Tentwagen, een Vis à Vis en een Palanquin, goede en deugzame Wagenpaarden, een zeer goed Rijpaard, Tuigen, waaronder een 4 spans, Zadels, enz.; verder van: deszelfs netten en goed onderhouden Inboedel, bestaande uit Mahonijhouten Ameublementen, met marokijn leder en met velours d'Utrecht bekleed, Tafels met marmeren bladen, Theetafels, Toiletten, Etagères en een Bloementafel, Buffet, Etens-tafel, Kleer- en Linnenkasten, Waschtafels, Ledekanten, waaronder ijzeren, Wipstoelen, Speeltafels, een massief Mahonijhouten Schrijf-lessenaar, Spiegels, Schilderijen, Kroonlampen met 2 en 3 armen, Tafel- en Hanglampen, Karpetten en Alcatieven, marmeren Vazen en Beelden van Gips voor nissen enz. enz. voorts: Porcelein, Kristal-, Glas-, Pleet-, en Zilverwerken, Keuken- en Dispens- gereedschappen, Bloemen in potten enz., en nog:

een uitmuntende, voor dit klimaat vervaardigde Pianino, uit de fabriek van Berden te Brussel.

Alles Zondag te voren den 14de voor een ieder te bezigtigen. (632)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 15den dezer,

bij den Hoog-Edel-Gestr. Heer Mr. A. Prins, zullen almede worden verkocht:

Het fraaije vier span zwarten en het uitmuntend gedresseerd Rijpaard, enz. geannonceerd in de particuliere bladen van 17 Februarij ll. No. 14, en toebehoorende aan den naar Europa vertrokken kapitein-Adjudant J. van Pabst.

(635) CASSALETTE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 15 dezer,

ZAL MEDE WORDEN VERKOCHT

eene melkgevende Koe,

Bengaalsch ras. (673)

VENDUTIE

Op Woensdag den 17den Maart,

in de pakhuizen van de Heeren *C. Bahre & G. Kinder*, aan de Groote rivier,

tegen 4 en 6 pCt. Vendu-salaris,

door CASSALETTE en Co.,

van eene aanzienlijke partij Glaswerk, Karaffen, Wijn- en Bierglazen, 10 duims Lampballons, Stopflesschen van diverse dimensiën, matte Hangstolpen; een belangrijk factuur Fransche Spiegels in vergulde lijsten, van verschillende afmetingen, tot vijf voeten hoogte en voorzien van supports; marmeren bladen voor Tafels en Consôles, Piano-lampen, Studeer- en Balanceer-lampen; Fransche en Engelsche provisiën, Sardines à l'huile, Petits pois, Slâ-olie, Engelsche mostaard, Zalm, Zuren, Gelijen en andere Conserves, Amerikaansche Crackers of Kajuitsbeschuit in vaten, eene partij superieure Hermitage rouge, Bourgogne mousseux van A. Kermel, roode Wijn in kistjes van 1 en 4 dozijn, uit den aanvoer van Bordeaux per *Manuel;* Fransch Porcelein, Thee-servie-zen, waarlooze Koppen en Schotels, witte en gedecoreerde Bloempotten; — voorts diverse Kramerijen, IJzerwerken, Modewaren, wit Veterband, Laken in verschillende soorten, fijne Engelsche Galanteriën en Lederwerken, Parfumeriën, Kopieër-persen, Papier, enz. enz., en

voor rekening van belanghebbenden:

van 44 kisten, wegende p m. *60 pik. Gom Benzoïn*,

tweede soort. (672)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 16den Maart 1858,

voor het Commissiehuis van B. J. LEON,

Van diverse Meubels, Spiegels en Schilderijen, Hanglampen, Tafel- Karpetten, Paarden, Bendies en Wagens, alsmede een Kinderwagentje, enz. enz.

(667)

De Ondergeteekende vendu-meester der afdeeling *Krawang* maakt bij deze bekend, dat op den 22sten Maart in het Adsistent-residentie huis te Poerwakarta:

VENDUTIE

zal worden gehouden van den geheelen inboedel, waaronder eene fraaije collectie bloemen, van den heer Mr. *H. J. W. van Lawick van Pabst.*

De Vendu-meester voornoemd,
(650) F. C. GESELSCHAP.

Op Woensdag, den 24sten Maart *aanstaande*,

zal voor het kantoor der Heeren B. KOPERSMIT & CO., gelegen aan de *Kaliemaas*, publiek worden verkocht,

het *Ned. Barkschip,* ELISABETH & JOHANNA,

gevoerd door kapitein *T. R. Oomkens*, groot 217 gemeten lasten, met deszelver zeilen, loopend en staand want, ankers en kettingen, zoo als hetzelve is, liggende alhier ter reede; daarna deszelfs Inventaris en Provisien, enz.

Nadere informatien bij den gezagvoerder in het Java-Hotel en bij

de Agenten,
(660) B. KOPERSMIT & CO.

SOERABAIJA, den 4 *Maart* 1858.

In de tweede helft van de maand April *aanstaande*,

zal door de Weeskamer te *Soerabaija*, op PUBLIEKE VENDUTIE verkocht worden:

een WOONHUIS, met kapitale logeerkamers en bijgebouwen, (thans geoccupeerd door den heer *K. Buwalda*), gezond en aangenaam gelegen, in de nabijheid van het Residentie huis te Simpang, benevens het daartoe behoorende, met een aantal Klappers- en vruchtboomen beplante, uitgestrekt erf, waarachter de Kedirische rivier loopt.

De dag van verkoop zal, door middel van de Soerabaijasche nieuwsbladen, nader bekend gemaakt worden.

Namens de Weeskamer:
De Secretaris,
(653) J. F. DEIBERT.

SOERABAIJA, *den* 4 *Maart* 1858.

---

500 STUKS NIEUWE DUKATEN

te bevragen bij

(618) H. M. VAN DORP.

Successivelijk zijn alhier met de Stoomschepen van den ondergeteekende de ondervolgende Goederen aangebragt, waarvan de Eigenaren niet bekend zijn, als:

1 kist, gemerkt I M & C;
1 » » F & C No. 123;
1 » » D V Boekhelen;
2 » zonder merk, ink. Kleederen van Bedienden;
1 » TT.

BATAVIA, 4 *Maart* 1858.

(611) W. CORES DE VRIES.

»Zou, ja, Eduard haast weg willen jagen met je geplaag!" viel mama in, die Eduards peinzende stemming minder aangenaam was, en er daarom niet van hooren mogt.

»Neen, dan moesten zij 't nog wat erger maken," antwoordde Eduard, »maar kom, 't is juist de goeije tijd voor eene wandeling, wie gaat er meê naar Woudbeek?"

»Daar zal de mijmering wel ophouden," fluisterde Louise tegen Nancy, die spoedig met mama's hoed en mantille kwam aandragen, en weldra begaf het gezelschap zich op weg.

»Is de familie niet t'huis, dan kunnen wij wat op de plaats wandelen," zei Eduard droog weg, hetgeen, naar Louises idee, alleen geschiedde om hen in de war te helpen, maar daartoe was zij veel te slim; enfin zij zou zijn geheim maar eerbiedigen, en onwillekeurig bragt het eene geheim haar 't andere voor den geest, zoodat ook zij de wandeling in zoete mijmering voortzette, terwijl Eduard door het langzame loopen van mama bevestigd werd in zijne meening, dat mama er de laatste dagen niet op was vooruit gegaan; hij had veel aan haar verloren, en zonder haar dit openlijk te deelen, bemerkte mevrouw van Ingen maar al te goed wat zij zich zelve schier niet bekennen wilde, dat ook hij hare gezondheid verminderd achtte.

Door buitengewone spraakzaamheid trachtte zij zijne gedachten een andere rigting te geven, en weldra was men Woudbeek genaderd, waar men echter niet t'huis kreeg. Mevrouw was naar Arnhem gereden en Mathilda bij Maria. Louise vond, toen zij, na een oogenblikje op Eduards aanraden te hebben uitgerust, daar mama zoo vermoeid scheen, den terugweg ondernamen, dat mevrouw van der Leeden hen van den zomer al heel weinig inviteerde om meê te rijden, 't zou haar juist zoo geconveniëerd hebben, daar zij eene massa boodschappen te doen hadden, en mama kon zich niet begrijpen hoe mevrouw zich niet wat meer tegen Ma'tilda's omgang met Maria aankantte.

»Waarom?" vroeg Eduard, »ik vond 't juist heel lief van Mathilda, dat zij Maria zooveel mogelijk gezelschap houdt."

»Nu ja," hernam mevrouw, »'t prouveert wel voor haar goed hart, maar zij is zoo overgevoelig dat ik vreezen zou, dat die bezoeken bij jufvrouw van Es haar benadeelen mogten."

»Daar zie ik volstrekt geen kwaad in," zei Eduard, »men moet die weeke schepseltjes niet al te porseleinig behandelen, en 't zou Mathilda veel meer nadeel doen als zij hare behoefte aan Maria's bijzijn niet kon bevredigen."

Zoo keuvelende waren zij digt bij de laan gekomen, waar de woning van jufvrouw van Es gelegen was, toen Eduard zoo eensklaps de gesloten jalousiën in 't oog krijgende, Nancy vroeg: »Wel Nancy! zou je 't eens wagen om met mij in het donkere huis (zoo werd Rijnzigt sedert jufvrouw van Es zich trouw achter de zonneschermen verborgen hield, in den omtrek genoemd) te betreden; we vinden er toch goed gezelschap, denk je niet?"

Nancy was dadelijk klaar, en mama vond het een aardig idee. Eduard was dan ook vrijer om, met Nancy zijne wandeling verder uit te strekken ('t kon een wenk zijn zich niet te generen om Mathilda te huis te brengen) waartoe zij wat vermoeid was, en Louise, die nu niet zoo gecharmeerd was op Mathilda, om er 't bijzijn van jufvrouw van Es voor op te slikken, en ook niet zoo dol was op die verre wandelingen, zou liever met mama naar huis verzellen.

(*Wordt vervolgd.*)

Koperen Blaasinstrumenten,

VERKRIJGBAAR BIJ (627)

het 10e. Bataillon Infanterie.

MAD.me HUBERT

Soeur de feu

Madame Péroline Legaigneur,

a l'honneur de prévenir le public, qu'elle vient d'ouvrir

UN COURS DE DANSE POUR LES ENFANTS

à son domicile au *Beenendmaltslaan*; de même elle se rendra chez les personnes, qui voudront bien la faire appeler pour leurs enfants. (636)

Engelsche PENNEMESSEN

en Emmerken van het FIJNSTE STAAL

BASTET-Instrumenten en Pennemessen,

Engelsche NAGEL- NAAI- en BORDUUR-

SCHAREN.

Bij

VAN HAREN, NOMAN EN KOLFF.

CHAMPAGNE-WIJN,

Eerste Kwaliteit,

van het gerenommeerde Merk

(stamp)

(654)

Bij de Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente (Kantoor Batavia) zijn bij voortduring

GELDEN IN LEEN

te bekomen op eerste verband van Vastigheden. (666)

Oger Freres

Hebben direct van Parijs ontvangen: zwart en gekleurd *laken* voor *rokken* en *jassen*, *satin-de-laine* en *tricot* voor *broeken*, een groot assortiment *vesten*, geborduurde en andere *hemden*, flanellen *borstrokken*, *hoeden* en *petten* nieuw model, voor heeren en kinderen, een groot assortiment zwarte, witte en gekleurde *dassen*, zijden en glacé *handschoenen* van *Jouvin*, *boordjes*, verschillende soorten van *knoopen* voor vesten en jassen, *race-knoopen*, enz. enz.

Voor civiele ambtenaren:

wit cachemir voor *vesten* en *broeken*, *costuumhoeden* en *degens*, *goud* en *zilver galon borduursel* voor alle rangen, enz. (624)

Tegen het genot van vrije Passage

wordt gevraagd voor het Ned. Fregat DOCTRINA te AMICITIA kapt. *P. Haagsma*, een

GENEESHEER

zich aan boord met de zieken gedurende de reis *naar Nederland* te belasten.

Adres bij den Gezagvoerder te *Cheribon*, of alhier bij de *Agenten*

DE WEERDT RUYL en Co.

VERKRIJGBAAR

Roode Snoeren voor Fouragères

die nimmer verkleuren.

Bij

L. KUYK,

Passementwerker.

Batavia, Pasar Baroe.

Mme. Ve. COQUELIN.

Wegens vertrek

Verkoop van verschillende goederen tegen verminderde prijzen.

(635)

VERLOTING

van alle de PAARDEN van de

CIRQUE EUROPÉEN

van de Heeren Berne en Schmidt,

benevens drie Dames-, zes Heeren-zadels en vier Tuigen en Hoofdstellen,

te zamen getaxeerd op eene waarde van *f* 16,300.

Zij aan wie een der kunstpaarden JULIE, DRAGON, FIGARO of PINTER zal ten deel vallen, zullen eene instructie voor de wijze van behandeling ontvangen.

De Loterij zal bestaan uit 652 loten, waarvan 22 prijzen, als:

N°. 1.	Het school- en kunstpaard	JULIE.
2.	Het schoolpaard	DRAGON.
3.	Het school- en kunstpaard	FIGARO.
4.	Het school- en voltige paard	AUSTRALIE.
5.	Het manègepaard	BELLOTE.
6.	Het „	COQUETTE.
7.	Het „	BLOCK.
N°. 8.	Het kunstpaard	PINTER.
9.	Het manègepaard . . .	BELLA.
10.	Een paard met bendie en tuig.	
11.	Een dito	dito.
12.	Drie Dameszadels.	
13.	Zes Heerenzadels.	
14.	Vier tuigen en hoofdstellen.	

De loten zijn à *f* 25,— te bekomen bij den boekhandelaar **H. M. VAN DORP** te *Batavia*, alsmede te *Samarang* bij den Heer [illegible], te *Soerabaya* bij de Heeren **MARTENS & Co.**, te *Pasaroeah* bij de Heeren [illegible] Co., te *Djokjokarta* bij den Heer [illegible].

De trekking der loterij zal binnen kort plaats hebben, bij eene laatste voorstelling die nader door de dagbladen zal geannonceerd worden.

BERNE & SCHMIDT.

Batavia, *Januarij* 1858. (658)

MEN ZOEKT OP DE GROOTE RIVIER:

EEN OF TWEE KAMERS,

geschikt voor Kantoor.

Adres bij

H. M. VAN DORP.

Batavia. (661)

TE KOOP

Een Huis op *Rijswijk*, te bevragen bij

(662) J. B. DROSSAERS.

TE KOOP

De Engelsche schoener »*Elizabeth Ann*" ladende circa 1700 pic.

De Engelsche » »*Emily Jane*" » » 3600 pic.

De Engelsche » »*Clipper*" » » » A 1 bark »*Harvest Home*" » » 9000 pic.

Allen liggende alhier, en te Sourabaija.

De Engelsche bark »*Princess Alice*" ladende co. 16000 pic.

» brik *Lord Montgomerie* » » 3000 »

Te bevragen bij

(621) HUNTER, HOUGHTON en CO.

TE KOOP.

Eene zeer nette PALANQUIN, met Engelsche veeren en oliebussen, benevens een zeer fraai

Kinderwagentje.

Adres

A. THIEBAULT.

(657) *Societeit Concordia.*

Wordt te koop gevraagd een Bendie met twee Paarden.

Adres bij

(651) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

EEN HUIS op *Molenvliet*, met den eersten April te aanvaarden.

Te bevragen bij Mevrouw

de Weduwe BAUMGARDT,

Gang *Secretarie*. (622)

KAMERS TE HUUR.

SECRETARIE-LAAN, *Rijswijk*, Oostzijde. (642)

TE HUUR.

TWEE HUIZEN op Parapattan, thans nog door de Heeren *Kinder* en *Dimmler* bewoond.

Te bevragen bij

(678) J. F. MEIJER.

TE HUUR

Twee gemeubileerde Kamers in den *Gang Secretarie*. (649)

De algemeene volmagt in der tijd door den heer CORNELIS TOBIAS SUERMONDT gepasseerd op de firma G. SUERMONDT en Co. thans in liquidatie en den heer W. SUERMONDT WZN. is ingetrokken overgegaan, op de Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente (Kantoor Batavia). (665)

DE HANDELS-DRUKKERIJ

van

H. M. VAN DORP, te Batavia,

thans vermeerderd met de NIEUWSTE EN FRAAISTE LETTERSOORTEN, wordt bij deze der begunstiging van het geacht publiek aanbevolen.

Voor eene *nette* en *spoedige* uitvoering der ontvangen orders zal de meeste zorg gedragen worden. (659)

Boekhandel van H. M. van Dorp.

Per Mail Ontvangen:

Mr. H. J. BLOME. De toekenning van regt of verbintenis in Nederlandsch-Indië en de hoofdonderscheidingen in zijne bevolking, naar aanleiding van art. 105,—106 en 109, van het Regerings Reglement voor N. I. . . . *f* 5.—

DE KRIZIS in Indië, haar oorzaken en de middelen om haar te boven te komen, door een Engelsch Officier die 32 jaar in Indië gediend heeft naar den 2e druk door Dr. *Koorders*, met eene kaart . . . *f* 4.— (677)

Leverziekten.

GEORG BUDD. On the diseases of the *lever*, 3e ed. with plates. . . . *f* 14.

Te bekomen bij

(614) H. M. VAN DORP.

Muzikale Tooverkaartjes,

Teekeningen op de lei,

Rekenmachines.

Te bekomen bij

(615) H. M. VAN DORP

Per Mail ontvangen:

I. Naamlijst der Officieren van het Koninklijk Nederlandsch Leger, 1858.

II. 's Gravenhaagsche Residentie en Stads-Almanak, 1858.

Te *Batavia* en *Samarang* bij

(676) VAN HAREN NOMAN en KOLFF.

Bij van Haren, Noman en Kolff,

TE BATAVIA,

worden abonnementen aangenomen en zijn te bekomen:

de 4 eerste nummers van:

ELPIS,

ALGEMEEN TIJDSCHRIFT VOOR ZUID-AFRIKA.

PRIJS PER JAARGANG *f* 8,—

Aan Leesgezelschappen en allen, die belang stellen in het letterkundig, kerkelijk en maatschappelijk leven der Hollanders in Zuid-Afrika, zij dit tijdschrift bijzonder aanbevolen.

BERIGT.

Ten gevolge van het vervroegd vertrek der MAIL uit *Holland*, is:

No. 2 van DE INDIER

niet gearriveerd, doch wordt per volgende mail der geregeld verwacht.

De Administrateurs,

(675) VAN HAREN NOMAN en KOLFF.

Boekhandel van H. M. van Dorp,
te Batavia.

VAN DER PALM, Bijbel voor de Jeugd; nieuwe uitgave in roy. 8vo. met 50 staalplaten, kaart van Palestina en het portret van den schrijver, in fraaijen *band.*

Lectuur voor Dames,
in netten, bandjes.

WETHERELL, De wijde, wijde wereld *f* 6,—.

DE LANTAARNOPSTEKER, *f* 6,—.

HENRIETTE S., Dient elkander, *f* 6,—.

SCOTTINN, „Volgt mij!" woorden van stichting voor het Christelijk leven, *f* 5,—.

HOEK, De Godsdienst in het leven, voorgesteld in novellen, 2 deelen, *f* 8,—.

ELISE VAN CALCAR, *Tabitha.* Armoede en weldadigheid, 2 deelen, *f* 6,—.

Voor Ouden van dagen.

DE ZEGEN DES OUDERDOMS, Stille uren aan den avond des levens. Prijs p. deel, *f* 6,—. (665)

BOEKHANDEL
van
H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

FLORE DES JARDINS du Royaume des Pays-Bas, et Histoire d's plantes cultivées et ornementales les plus interessantes des possessions Neêrlandaises aux Indes-Orientales, en Amerique et du Japon, redigée par MM. *Siebold* et *W. H. de Vriese*, avec planches coloriées, liv. 1 à 9.

NATUURKUNDIGE VERHANDELINGEN van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem, 12de deel, inhoudende:

I. *Schultse*, Die Entwickelungs-Geschichte von Petromyzon Planeri.

II. *Dr. J. H. Mädler*, Ueber den Bau des Welt. alls. Prijs *f* 7,—.

BRAUN, Lehrbuch der Geburtshülfe, mit Einschluss der operativen Therapeutik der übrigen Fortpflanzungs-Functionen der Frauen und der Puerperal Processe, mit 150 Holtzschnitten, *f* 20,—.

WICKE, Anleitung zur chemischen Analyse, nebst Beispielen, I. *f* 7,—.

JONAS, Der Geist im Universum. Grundriss der practischen Naturkunde; mit lithographirten Tafeln. 1858, *f* 6,—.

KOLBE, Ausführliches Lehrbuch der organischen Chemie. I. 1—3. *f* 9,—.

MULLER, Grundriss der Physik und Meteorologie, 1 deel, *f* 7,—.

LIEBIG und KOPP, Jahresbericht über die Fortschritte der reinen, pharmaceutischen und technischen Chemie, Physik, Mineralogie und Geologie, 2 dln. *f* 16,—.

MIQUEL, Flora van Nederlandsch-Indië, met platen, aflev. 1 à 10. *f* 30,—.

KARL MULLER, Das Buch der Pflanzenwelt. Botanische Reise um die Welt, 2 Th, *f* 8,—.

BUFF, KOPP und ZAMMINER, Lehrbuch der physikalischen und theoretischen Chemie. *f* 20,—.

HAUSKA, Compendium der gerechtlichen Arzneykunde, 1857. *f* 6,—. (664)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor *ongesteldheden* der *vrouwelijke sekte.* De buitengewone goede uitwerking welke deze pillen op ongesteldheden hebben der vrouwen in het bijzonder eigen, zoude ongeloofelijk schijnen, indien dezelve niet bevestigd werd door dagelijksche genezingen in de Nederlanden. Het is eene ontegensprekelijke daadzaak, dat er geen geneesmiddel mede te vergelijken is tot herstel van ziekten en ongemakken der vrouwelijke kunne, voornamelijk voor jonge meisjes van aankomenden leeftijd, voor welke zij in het bijzonder worden aanbevolen.

Deze beroemde pillen, alsmede de Holloway-zalf zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen; *à contant:*

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Banjoemaas	bij M. S. Cheriman.
» Poerworejdo	» F. Neumann.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Souracarta	» W. Veldman.
» Salatiga	» J. Vallette.
» Tagal	» Wed. Dort.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok,
» Samarang	» H. L. de Lyon, V. H, Noman. Kolff & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (617)

De Ondergeteekende roept langs dezen weg, een *hartelijk vaarwel* toe, aan alle die vrienden en bekenden, aan wien het hem onmogelijk is geweest, zulks in persoon te doen.

F. U. VAN HENGEL.

BATAVIA, 10 Maart 1858. (668)

Het Stoomschip Makassar
Kapt. H. F. SCHMIDT,

zal Zondag den 14den dezer naar *Samarang, Soerabaija, Makassar, Timor* en de *Molukkos* vertrekken.

Adres bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 9 *Maart*, 1858. (670)

Het Stoomschip Palembang
Kapt. H. J. ROSEBOOM,

vertrekt den 11den dezer naar *Samarang* en *Soerabaya.*

Adres bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 9 *Maart* 1858. (669)

Vracht en Passage naar
Samarang

wordt aangeboden het Nederlandsch schip WHAMPOA, kapt. *D. van der Hoff*, om in den loop der volgende week te vertrekken.

Adres

(643) B. KOPERSMIT en Co.

Passage naar Soerabaya,

wordt aangeboden met het Nederlandsch Schip **Anthonia Petronella**, Gezagvoerder **A. Voorendijk**. Het Schip zal tegen den 10 dezer vertrekken.

Nadere informatien bij

4 *Maart* 1858. *De Agenten*,

(645) B. VAN LEEUWEN & Co.

Per **LOEVESTEIJN** kapitein
C. VONCK

bestaat nog gelegenheid tot overvoer van eenige weinige *Passagiers* naar *Nederland*; om *uiterlijk* over 14 dagen direct van hier te zeilen.

Voor verdere informatien adressere men zich tot den gezagvoerder in het *Marine Hôtel* of bij

de Agenten

(619) DE WEERDT RUIJL en Co.

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

In den avond van gisteren, ankerde alhier ter reede het Stoomschip *Banda*, gezagvoerder *A. G. Bosch*, komende van *Singapore* en mede brengende de dagbladen en brieven uit *Europa*, welke tot den 26sten Januarij loopen.

Algemeen Overzigt.

Den 14den dezer werd Frankrijk, of liever geheel Europa, in rep en roer gebragt door een aanslag op het leven van keizer Napoleon, waaraan de keizer als door een wonder ontkomen is. Op het oogenblik namelijk, dat hij met de keizerin voor het gebouw der Opera kwam, werden drie projectilen onder het rijtuig, geworpen, met dat gevolg, dat een der paarden gedood, het rijtuig verbrijzeld, de generaal *Roguet*, die over den keizer en de keizerin in het rijtuig zat, in den nek gekwetst werd, terwijl een stuk ijzer den hoed des keizers doorboorde. Wij zullen later de voornaamste bijzonderheden mede deelen, die tot dusverre betreffende deze gebeurtenis bekend zijn geworden. Men heeft alle reden, om Frankrijk en geheel Europa geluk te wenschen, dat het leven van dezen man weder gespaard is geworden, want wat de gevolgen van zijn dood voor ons werelddeel zouden geweest zijn, is niet te berekenen. Zooveel is zeker, dat de mannen der omverwerping, dat de fanatieke partijen alleen heil zien in zijn dood. Zij namen weder de toevlugt tot den sluipmoord; een middel hetwelk, daargelaten het misdadige uit een zedelijk oogpunt beschouwd, nog nooit der partij, die er zich van bediende, tot voordeel gestrekt heeft.

Voor zooveel tot dusverre uit de voorloopige instructie is gebleken, staat de misdaad niet alleen, maar is veel meer het resultaat van een wijd vertakt complot, dat zijn hoofdzetel in Engeland heeft. Alle zaamgezworenen zijn Italianen. De beide hoofdpersonen, zekere Orsini en Pierri, speelden eene voorname rol in de Romeinsche republiek. De eerste was commissaris-generaal van Mazzini in de prov. Ancona, die toen het tooneel was van verschrikkelijke gebeurtenissen. De tweede diende onder Garribaldi in den Romeinschen opstand en is een man van buitengewone stoutheid en moed. Behalve de Italianen zijn er nog een aantal andere personen gearresteerd, verdacht van in meerdere of mindere mate van de misdaad geweten te hebben.

Den 18den is de zitting van den senaat en van de wetgevende vergadering voor 1858 door den keizer geopend. Z. M. heeft bij die gelegenheid eene troonrede uitgesproken, waarin maatregelen van administratieven aard en de expeditie tegen China worden aangekondigd. De expeditie zal met medewerking van Engeland worden ondernomen. De keizer heeft zich niet willen mengen in de kwestie tusschen Denemarken en Holstein, daar deze een louter Duitsch belang heeft, zoolang de integriteit van den Deenschen staat in geen gevaar is gebragt. De gemoederen te bevredigen is zijn bestendig doel. Hij vertrouwt dat de senaat en het wetgevend ligchaam hem hunnen bijstand zullen verleenen, om de oppositie, die tot uitersten vervalt, tot zwijgen te brengen. Ik betreur het, zoo spreekt de keizer al verder, dat zoo vele slagtoffers gevallen zijn bij een aanslag op mijn leven, op het leven van één mensch. De partijen, die de toevlugt nemen tot moord, geven daardoor een bewijs, dat zij zich zwak gevoelen. Door moord wordt geen voordeel verkregen. God gedoogt soms den dood van een regtvaardige, maar nooit de zegepraal der misdaad. Als ik leef, leeft het keizerrijk met mij; zoo ik sterf, zal het keizerrijk bestendigd en hechter worden door mijn dood; want de verontwaardiging van het volk en des legers zou een nieuwe steun zijn voor mijnen troon.

Deze rede heeft niet veel indruk in Frankrijk gemaakt: de aandacht is te veel gevestigd op den aanslag op het leven des keizers en de gevolgen, die daaruit hadden kunnen voortspruiten. Anders is het gesteld met de diplomatieke kringen, waar de troonrede een diepen, doch geen ongunstigen indruk heeft gemaakt.

— Den 10den dezer heeft de koningin van Spanje de zitting der Cortes met eene troonrede geopend. Zij bestaat uit eene tamelijk uitvoerige schildering van den toestand des koningrijks en de betrekkingen tot de buitenl. mogendheden. Een groot gedeelte van de rede bestaat in de aankondiging der geboorte van den prins van Asturiën; de kwestie, betreffende den verkoop en de teruggave der kerkelijke goederen, zal, ten gevolge eener overeenkomst met den paus, zoodanig geregeld worden, dat de goederen, die bereids in andere handen zijn overgegaan, aan de tegenwoordige en toekomstige bezitters verblijven, waarbij de paus natuurlijk op eene schadeloosstelling voor het daardoor aan de kerk berokkend verlies rekent. Het conflict met Mexico is, in weerwil van de Engelsche en Fransche bemiddeling, nog niet bijgelegd, daar Mexico tot nu toe hardnekkig de verlangde voldoening heeft geweigerd; evenwel belooft de koningin, dat in deze aangelegenheid de eer en waardigheid der natie zullen gehandhaafd worden. De veranderingen, welke de wetgeving op de drukpers zullen ondergaan, zullen de oefeningen van een constitutionneel regt vergemakkelijken en ... en altaar in veiligheid stellen. Overigens behelst de troonrede ... belangrijks.

Het ministerie, dat het grootste gedeelte van de Cortes ... zich en slechts de keus had, om deze te ontbinden of af te ... den, heeft tot het laatste besloten.

De crisis heeft dit maal niet lang geduurd. Blijkens een ... pêche, is namelijk het ministerie zamengesteld, en bestaat ... volgende leden: Isturits, president van den ministerraad en ... nister van binnenl. zaken; Espeletta, oorlog; Ocana, fin... Dalahoz, justitie; Diaz, binnenlandsche zaken en openbare ... ken; Quesada, marine.

— Uit het berigt van de geneesheeren des konings, aan den P... sischen Landdag medegedeeld, betreffende Z. M. toestand, ... dat Z. M., op den 23 Oct., nog niet in het genot is bevonden ... zijne verstandelijke vermogens, en derhalve niet bij magte ... weest, om vrij en ongehinderd, naar behooren, de aangelege... den van staat te verzorgen; weshalve het noodzakelijk was ... worden, om nog eenigen tijd in het staatsbewind te voorzie...

— Reschid pacha is dezer dagen overleden. In gewone om... standigheden zou het verlies van zulk een staatsman reeds ... groot belang voor Turkije wezen; thans, nu de regeling van ... Oostersche vraagstuk, vooral met het oog op de organisatie ... Donau-Vorstendommen, nog zoo groote moeijelijkheden oplev... is dit plotseling overlijden dubbel gewigtig. Reschid stemde ... den laatsten tijd zeer in met de Engelsch-Oostenrijksche poli... ofschoon hij onlangs met den Franschen gezant was verzoe...

Ali pacha is in zijne plaats tot grootvizier benoemd en ... effendi tot minister van buitenlandsche zaken. Beide zijn ... Reschid-pacha gevormd en onvoorwaardelijk de partij der ... hervorming toegedaan.

— Omtrent de geld- en handelscrisis kunnen wij ... zijn. Van de hoofdbanken in Europa zijn het de ... en Nederlandsche, welke, sedert onze vorige berigten, ... disconto op nieuw met 1 pCt. verminderd hebben, tenge... waarvan het door beide gebragt is op 5 pCt.; terwijl nope... Nederlandsche bank te dezer plaatse ook nog melding va... een door dat ligchaam, voor eenigen tijd, genomen maatregel, ... gens welken door de bank, ingeval de acceptanten van ge... teerde wissels hunne betalingen staken, vóór den vervaldag ... rembours zal gevraagd worden van hen, die de wissels bij ... gedisconteerd hebben. — De wekelijksche opgaven van de ... Engelsche bank worden al gunstiger en ook de laatste ... lijksche opgave der Fransche bank was bevredigend. Dit lig... heeft sedert evenwel haar disconto nog niet verlaagd, niet... staande dit door velen verwacht werd. In Hamburg blijft, ... volge van de menigvuldige opgerigte credict-instellingen, ... lang van het papier, nog altijd eene veel grootere ruimte ... disconto's dan in gewone tijden, daar het aldaar van 3 tot 6 ... is. Wat Amerika betreft, zoo hervatten er de banken, die ... tot dusverre nog niet gedaan hadden, successivelijk hare ... lingen in specie. De goederen-markten zijn evenwel in vele ... zigten nog kwijnende, zoodat daarop de gevolgen der crisis ... nog in geen geringe mate doen gevoelen. Trouwens ligt het ... den aard der zaak, dat deze niet zoo spoedig verdwijnen.

LAATSTE BERIGTEN.

Rotterdam, 24 Jan. Thans wordt gezegd, dat de ... de Persigny, Fransch gezant te Londen, aan de Engelsche rege... geen nota overhandigd heeft, betreffende het verleenen van ... vrijheid aan allerlei staatkundige uitgewekenen. Men voegt er ... bij, dat de Fransche regering de gematigdheid zooverre wil drij... dat zij het aan de loyauteit van het Engelsche bewind overla... hoe in deze aangelegenheid te handelen, nadat er een feit, ... de aanslag van 14 Januarij, heeft plaats gehad.

— Te Marseille zijn op nieuw tijdingen ontvangen uit Cons... tinopel. Daaruit verneemt men, dat de handelscrisis in Turk... hoofdstad aan het afnemen was. De Porte heeft een ont... openbaar gemaakt tot intrekking van het papieren geld, ... middel van de uitgifte van *schims*, ten bedrage van 150 mill... gulden, gewaarborgd door de opbrengst der inkomende regten ... der indirecte belastingen.

— Volgens het jongste bulletin uit Stuttgardt, ging de ... stelling des konings goed vooruit. De hoest is zeer verminde...

— Het proces van de vier Italianen, betrokken bij den aan... op het leven des keizers, zal reeds den 8sten Februarij in beh... deling komen. Men zegt dat ook eene instructie zal worden ... gesteld tegen eenige zich buitenslands bevindende medepligtigen ... dezen aanslag, die men meestal door anonyme aanwijzingen ... het spoor is gekomen.

Rotterdam, 25 Jan. H. K. H prinses *Hendrik* heeft een ... zins ongunstigen nacht doorgebragt en verkeert in een zorgelij... toestand.

— De soirée dramatique, die heden avond bij H. M. de ... ningin-moeder zou plaats hebben, zal, ten gevolge der ongest... heid van H. K. H. prinses *Hendrik*, heden avond geen voo... gang hebben.

Parijs, 23 Jan. Volgens de laatste hier ontvangen berigte... heeft te Ancona geene insurrectionele beweging plaats gehad. M... is echter op verscheidene punten van Italië, vooral in den K... kelijken Staat, correspondentien op het spoor gekomen, waar... zoude blijken, dat het complot voor den aanslag te Parijs v... takkingen had over het geheele Italiaansche schiereiland; zoo ... aanslag gelukt was, zoude men niet alleen te Ancona, maar o... gelijktijdig op verscheidene andere punten, beproefd hebben opst... te verwekken.

— De verfoeijelijke moordaanslag heeft een zeer nadeeligen i... vloed op den gang der handelszaken in het algemeen, en ... nieuwe ondernemingen in het bijzonder. Zoo hoort men nu reeds ... dat eenige maatschappijen, die opgerigt waren met het doel ... nieuwe spoorweglijnen aan te leggen, hare ontwerpen vooree... vaarwel gezegd hebben.

— Tot de reis van den keizer naar Algerie is thans zoo goe... als besloten. Zij zal in de maand April plaats hebben en ... vergezeld gaan van de noodige maatregelen, ten behoeve van ... tot nu toe zoo gebrekkige kolonisatie van deze belangrijke ... ting

— Frankrijk en Engeland zouden het, naar men zegt, in ... Chinesche kwestie thans weder in zooverre eens zijn, dat, wanne... men den keizer van China door de inname van Canton niet tot ... gewenschte concessien kan brengen, men zal overgegaan tot ... expeditie tegen Peking zelf. Deze expeditie zoude alsdan ... hebben in den loop van den aanstaanden zomer en Fr... zoude in dit geval een voldoend legercorps daarheen zenden.

Londen, 25 Januarij. Het huwelijk der koninklijke prinses m... den prins van Pruissen is, in den namiddag van heden, met groo... pracht gevierd. De hoofdstad zal dezen nacht met eene illumin... tie prijken.

— De geldmarkt verkeert voortdurend in een voldoenden ... stand en de toevoer van ongemunt goud en zilver is zoo gro... als immer. Naar geldbeleggingen is vraag. De handel is ... maar de prijzen van onbewerkte materialen en invoeren van a... lerlei aard zijn vaster. De consols stonden gisteren 95¾ à 95⅞.

— De *Leviathan* bevindt zich nu bij hoog getijde in 12 voe... water; 14½ voet worden vereischt, om dat vaartuig te doen afloo... pen. Men voedt hoop, dat zulks den 31sten Januarij zal geschieden.

— De hertog van Devonshire is den 18den Januarij overleden.

— Uit Parijs meldt men, dat de koningin van Oude aldaar, de... 25sten Januarij jl., gestorven is.

De berigten uit Britsch-Indië luiden steeds gunstiger, doch zijn overigens van weinig belang.

Saugor is, door de magt onder Sir *H. Rose*, ontzet.

Het regtsgeding tegen den koning van Delhi heeft een aanvang genomen en de medepligtigheid van Rusland en Perzie, om de Britsche magt in Indië te vernietigen, komt aan het daglicht.

Het bombardement van Lucknow zoude, onder de onmiddellijke leiding van sir *Colin Campbell*, den 20sten Februarij, beginnen.

Te Nagpore heeft een klein oproer plaats gevonden, dat echter spoedig onderdrukt werd.

De aanvoerders zijn gehangen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 10 Maart 1858, No. 20.

BATAVIA.

Wij lezen in de *Jav. Courant* van heden:
De volgende circulaire wordt opgenomen met het doel, om die zooveel mogelijk openbaar te maken, overtuigd dat zulks aan de ingezetenen van Indië niet dan welgevallig kan zijn.

ROTTERDAM, *October* 1857.

Toen de treurmare: *Tollens* is niet meer! door het vaderland klonk, rees te gelijker tijd algemeen het denkbeeld op, om de dankbaarheid der natie, door een gedenkteeken voor haren geliefden volksdichter, te vertolken.

Hoezeer het in den aard der zaak lag, dat dit gedenkteeken te Rotterdam, de geboorteplaats van Tollens,— de stad, waar hij bijna zijn geheel leven heeft doorgebragt,— zou worden opgerigt, moest het niet te min een *nationaal gedenkteeken* zijn; — want voor de gansche natie heeft hij geleefd en gezongen, en de gansche natie wil hem daarvoor erkentelijk zijn.

Daartoe moest dan ook in het geheele vaderland, en overal waar «*Wien Neêrlandsch bloed door de ad'ren vloeit,*» waar Neêrlandsch volkslied gezongen en verstaan wordt, aan alle Nederlanders en aan allen, die op Nederlandsche poëzy prijs stellen, de gelegenheid tot medewerking worden verschaft.

De ondergeteekenden, die zich tot verwezenlijking van het opgerezen denkbeeld tot eene commissie vereenigden, deden bij hunne landgenooten lijsten ter inschrijving rondgaan, voor de oprigting te *Rotterdam* van een *nationaal gedenkteeken* ter eere van *Tollens*.

Het geëerbiedigde Hoofd van den Staat en de verdere Leden der Koninklijke familie gingen daarop, met hunne gewone bereidwilligheid en mildheid, voor (*). Uit alle oorden des rijks zijn bijdragen ontvangen.

De ondergeteekenden vermeenen echter, dat nog een belangrijk gedeelte van hunne taak onafgedaan is gebleven. Zij hebben nog niet aan alle Nederlanders en aan allen, die op Nederlandsche poëzy prijs stellen, de gelegenheid tot medewerking opengesteld. Hunne bemoeijingen bepaalden zich tot heden bij het Moederland. Zij zouden derhalve eene groote onbillijkheid begaan, indien zij het daarbij lieten berusten; indien zij hun voornemen niet bekend maakten in de Overzeesche bezittingen; indien zij aan hunne landgenooten in de Koloniën, die door zoovele dierbare banden aan Nederland zijn verbonden en, in oogenblikken van rust, door de poëzy van Tollens zoo dikwijls zijn verkwikt en bemoedigd, de gelegenheid niet aanboden, om ook van hunne sympathie te doen blijken, en een offer te brengen op het altaar der Nationale erkentelijkheid; indien zij niet daar, waar even als hier «Nederlandsch bloed door de ad'ren vloeit», waar even als hier, Nederlandsch Volkslied gezongen en verstaan, en met Tollens gebeden wordt voor «de plek, waar onze wieg op stond, waar eens ons graf zal staan,» eene bijdrage vroegen, om op eene waardige wijze de nagedachtenis te huldigen van den man, aan wien elk Nederlander zoo vele onschatbare geschenken verschuldigd is.

Met die gevoelens, en overtuigd dat die weêrklank zullen vinden, wenden de ondergeteekenden zich tot hunne landgenooten in de Indiën, hunne medewerking tot bereiking van het voorgestelde doel inroepende.

Zij doen dit met vertrouwen en zonder een woord tot aanbeveling of aandrang der zaak hierbij te voegen, wetende, dat, wanneer het eene goede en edele zaak geldt, dit bij Nederlanders niet noodig is, en zich verzekerd houdende, dat de Nationale deelneming den geliefden Volksdichter waardig zal zijn.

(*Volgen de onderteekeningen*).

«De liefde tot zijn land is ieder aangeboren", dat woord van een ander groot vaderlandsch dichter zal ook hier bevestigd worden, en de deelneming van Nederlandsch Indië, in al wat het heil en den roem van het Moederland betreft, zal zich nimmer verloochenen.

Moge eene naburige natie haren *Béranger* vergoden, wij schenken met regt hoogere eer aan volksdichters gelijk onze *Cats* en *Tollens*; en gelijk de werken van den eerstgenoemde nog in vele huisgezinnen als een pronkjuweel naast den Bijbel hunne plaats vinden (2), zoo zal ook aan *Tollens* dichtwerken bij elken Nederlander eene eereplaats worden toegekend.

Wie zal dit voorbeeld niet gaarne, ieder naar zijn vermogen, willen volgen, om alzoo ieder van zijne zijde, een lauwer te hechten aan het gedenkteeken, ter eere van den onsterfelijken *Tollens?*

— Gedurende de maand December 1857 is, aan inkomende en uitgaande regten op *Java* en *Madura*, ontvangen eene som van *f* 1,030,480,99.

De ontvangst over het jaar 1857 bedraagt *f* 9,402,450,104

Hieronder is echter begrepen:

Aan fictieve regten op Gouvernements producten.	*f* 2,300,620,61	
Aan terugbetaalde regten »	154,355,54	
		» 2,454,975,115
Zuivere ontvangst		*f* 6,947,476,109

Gedurende het jaar 1857 is *meer* ontvangen dan gedurende 1855 *f* 525,710,107[5] en *meer* dan in 1856 *f* 724,499,104.

---

(1) Wij vernemen dat, even als onze dierbare Koning, onze geëerde Landvoogd is voorgegaan met eene zeer milde bijdrage.

(2) Dit eerwaardige gebruik bestaat ook nog in Indië. Wij hebben, in het vertrek van een onzer aanzienlijkste ingezetenen (een man, die als geleerde, als staatsman en als mensch evenzeer wordt hooggeacht) twee lezenaars gezien; op den eenen lag de Staten Bijbel, en op den anderen eene prachtige folio editie van *Cats*.

Gedurende de maand Januarij 1858 is ontvangen eene som van . . . . *f* 793,648,109[5]

Hieronder is echter begrepen:

Aan fictieve regten op Gouvernements producten	*f* 159,668,84	
Aan terugbetaalde regten »	11,209,49	
		» 170,878,13
Zuivere ontvangst		*f* 622,770,96[5]

Gedurende de maand Januarij 1858 is *meer* ontvangen dan gedurende die maand in 1856 *f* 152,856,64 en *meer* dan 1857 *f* 154,139,14[5].

Riouw. In den avond van den 10den Februarij, is, in den Chineschen kamp alhier, door onvoorzigtigheid, een brand uitgebroken, die, ten gevolge van langdurige droogte, zoo spoedig in hevigheid toenam, dat, alvorens men denzelven meester kon worden, twee-en-twintig woningen,— gedeeltelijk van hout en gedeeltelijk van steen, met pannen gedekt, — eene prooi der vlammen waren.

Al deze woningen waren met koopwaren opgevuld, waarvan slechts een gedeelte is gered.

De schade wordt begroot op *f* 48,150.

(*Jav. Court.*)

Samarang, 5 *Maart*. Naar wij vernemen heeft gisteren, terwijl het garnizoen van de militaire wandeling terug kwam, zekere v. E., inlandsch kind, 21 jaren oud, onderofficier bij de 2de compagnie van het 6de bataillon, zich door middel van een geweerschot van het leven beroofd; men vond hem, het geweer nog met zijne handen omklemd, in zijn bed liggen; de kogel was door het achterhoofd gegaan, zoodat de hersens op het kussen gestort en tegen den muur gespat waren, waarvan voorzeker een onmiddelijke dood het gevolg is geweest, hetgeen bovendien door de houding, waarin men hem vond, bewezen werd.

De oorzaak van dezen zelfmoord is onbekend.

(*Sam. Cour.*)

Soerabaija, 4 Maart. Wij vernemen uit eene goede bron, dat de bekende engelschman Wilson, omtrent wiens handelingen te Kalapa Patal, in het rijk van Siak, wij in onze nummers van 8 en 11 Februarij ll. No. 11 en 12 melding maakten, te Singapore twee gewapende vaartuigen had uitgerust, om een aanval op genoemde plaats te beproeven, doch dat de Gouverneur van Singapore dit voornemen verijdeld heeft, door hem met verlies zijner vrijheid te bedreigen, indien hij de minste poging deed, om zijn aan den dag gelegd voornemen te volvoeren.

—Wij vernemen dat de suiker-onderneming Gayam, met het daar aan verbonden, nog vier jaren loopende, gouvernements contract, voor den aanplant van 423 bouws, gelegen in de residentie Pasaroean, toebehoorende aan den heer M. G. van Heel te Amsterdam, op den 2den dezer bij inschrijving, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, is verkocht aan den heer D. Maclennan te Pasoeroean voor de som van *f* 625,000.

— Gisteren namiddag heeft de gecondemneerde B. . . . gewezen militair, die in 's lands gevangenis alhier twee veroordeelingen tot tuchthuisstraf voor vijf en twintig jaren, wegens insubordinatie en poging tot moord, ondergaat, bij gelegenheid van het plegen van ongere[illegible] manschappen van de wacht eenige kwetsuren toegebragt. Maatregelen zijn genomen, om dezen gevaarlijken mensch voor den vervolge onschadelijk te maken.

— Zondag 7 Februarij. Wij vernemen dat een schoener onder engelsche vlag, die veel geleek op de *"Fareanges"* kruisende is gezien, en dat zij jagt maakte op eene Hollandsche kanonneerboot, die van Siak naar Riouw zoude stevenen.

(*Oostpost.*)

ENGELAND.

Londen, 7 Jan. In een artikel, dat de *Times* aan de Mormonen en hunne handelingen wijdt, leest men o. a. het volgende: «Het mormonendom is het walgelijkste, akeligste, domste verschijnsel onzer dagen. Het behoort tot de dingen, die men, eer zij daar zijn, voor onmogelijk verklaart, maar waarover men zich, als zij in het leven zijn getreden, spoedig in het geheel niet meer verwondert. De tafeldans en de klopgeesten, die beide eens ongeloofelijk klonken, waren reeds den volgenden dag een zeer gewone zaak. Wij denken er niet aan, die onschadelijke zotternijen bij het mormonendom te willen vergelijken, doch voeren ze slechts aan als een bewijs, hoe weinig wij in staat zijn, de dolle sprongen vooruit te zien, die de menschelijke geest in staat is te maken. Alle verstandige en scherpzinnige lieden hebben het reeds voor lang opgegeven, aan het bijgeloof en de onnoozelheid der menschen een grens te stellen."

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Jan. Het artikel van den *Spectateur* blijft steeds in hooge mate de aandacht trekken, vooral nu men beweert, dat het uit de pen des heeren Guizot is gevloeid, en het blad in geenen deele den strijd ontwijkt. Het verklaart in een nieuw artikel, dat het de logenstraffingen van de *Patrie*, *Pays* en van de *Correspondances Générales* niet aanneemt en handhaaft openlijk zijne bewering, dat tusschen Engeland en Oostenrijk eene alliantie gesloten is, waartoe ook Pruissen gezind was toe te treden, indien Rusland het eveneens gedaan had. De *Spectateur* beroept zich daarbij in de eerste plaats op de Duitsche dagbladpers en sommeert haar hem te logenstraffen, indien hij niet de volle waarheid sprak. Vervolgens beroept het blad zich op de discussiën, die weldra over deze aangelegenheid in het Engelsche parlement zullen plaats hebben. Alsdan zal namelijk de heer Disraëli het woord nemen, om het Britsche ministerie te interpelleren en ter dier gelegenheid gewigtige mededeelingen doen, die in alle opzigten zullen bevestigen wat door den *Spectateur* is aangevoerd. Aan de andere zijde werpt het blad de beschuldiging van zich af, van vijandig jegens de regering van Napoleon III gezind te zijn; het verklaart niets openbaar gemaakt te hebben dan feiten en had het daarbij in geenen deele de bedoeling, om Frankrijk met eene coalitie tusschen Oostenrijk, Engeland en Pruissen te bedreigen. — Het zal thans voorzigtig zijn, om het oordeel der Duitsche bladen en de debatten in het parlement af te wachten, vóór men een berigt als uit de lucht gegrepen beschouwt, dat, hoe onwaarschijnlijk op zich zelf, met te veel stoutheid is op den voorgrond gesteld en met te veel zelfvertrouwen wordt staande gehouden, om het ten eenenmale onder de *canards* te mogen rangschikken.

— De volgende bijzonderheden, welke wij in eene parijsche dagblad-correspondentie aantreffen, kunnen tot opheldering strekken van het algemeen verspreide gerucht van den overgang van wijlen *mlle Rachel* tot het r. k. geloof. «Sedert verscheidene jaren kiemden denkbeelden tot dien overgang in haar hoofd. Toen zij de rol van *Pauline* in *Polyeucte* studeerde, werd de begeerte in haar opgewekt, eenige stichtelijke werken te lezen. Een dier boeken, ik weet niet of het over den *H. Thomas* of over den *H. Augustinus* handelde, had haar levendig getroffen, en toen zij kort daarna bij toeval, ten huize van een letterkundige, een der uitstekendste leden van de parijsche geestelijkheid ontmoette, zelf schrijver, geraakte zij met hem in een gesprek, dat weldra over godsdienstzaken liep. Zij liet zich toen over het r. k. geloof uit op eene wijze en met zulke krachtige bewoordingen, die bewezen dat, zoo zij al geen vast besluit genomen had, zij dan toch ijverig en oplettend alles had bestudeerd wat met de r. k. leer in verband staat. Op hare terugreis van Egypte had zij aan boord een prelaat aangetroffen, die in het verre Oosten als zendeling werkzaam was, den heer *Guillaumin*. Terwijl het schip zich te Malta ophield, welk oponthoud echter zeer kort van duur was, ging deze prelaat in de St. Janskerk de mis vieren, met het doel om *mlle Rachel* onder zijne gemeente te hebben. De doorluchtige treurspelspeelster vernam, dat er godsdienstoefening zou gehouden worden, en begaf zich in half incognito naar de kerk. In de gesprekken, die de zendeling met de actrice had, wilde hij haar overhalen niet dadelijk naar Frankrijk terug te keeren, maar eenigen tijd te Rome door te brengen en zich door den paus te laten doopen. Zij antwoordde hem: »Verscheidene redenen zouden mij beletten te doen wat gij voorstelt. De eerste is, dat ik u volstrekt niet gezegd heb, dat ik besloten zou hebben christin te worden; ten tweede ben ik te ziek" en een oogenblik later vervolgde zij: »en daar komt nog bij, dat als ik naar Rome ga, men zou zeggen dat ik comedie speelde en effect wilde maken". Sedert en gedurende den verderen overlogt, was er van de zaak geen sprake meer. Naar ik verneem heeft *mlle Rachell*, in de laatste maanden van haar leven, zeer drok de werken van *Bossuet* gelezen".

Op het door de overledene uitdrukkelijk kenbaar gemaakt verlangen, zal haar stoffelijk overschot begraven worden naast het graf van hare zuster *Rebecca*, op het voor de israelieten afgezonderde gedeelte van de begraafplaats Père-Lachaise te Parijs. *Mlle Rachel* heeft haar vermogen, voor de eene helft, aan hare ouders en, voor de andere helft, aan hare kinderen vermaakt. Haar oudste zoon, door een zeer voornaam personaadje erkend, bevindt zich te Geneve; haar tweede zoon ligt te Parijs op de school Sainte-Barbe.

DUITSCHLAND.

Weenen, 8 *Jan*. De keizer heeft, als maatregel van bezuiniging, bevolen, dat alle groote en kostbare, voor rekening van het rijk ondernomen, bouwwerken zullen [illegible] jaar. Voorts is last gegeven, bij de onvermijdelijke werken de meeste spaarzaamheid in acht te nemen.

— Te Weenen is het berigt ontvangen, dat de Porte het tractaat tot vaststelling der vrije vaart op den Donau heeft bekrachtigd, en de acte van ratificatie bereids naar Weenen is afgezonden.

— De beroemde reizigster *Ida Pfeiffer*, die, zoo als voor eenigen tijd gemeld is, zulk een ongelukkige ontmoeting op het eiland Madagascar heeft gehad en van daar moest vertrekken, is, volgens hare jongste te Weenen ontvangen brieven, den 12 Oct. op Mauritius aangekomen, en wel aan eene zeer gevaarlijke koorts lijdende, die haar bijna aan den rand des grafs had gebragt, doch de ontstane crisis redde haar op haren 60sten verjaardag.

Weimar. Den 4 Januarij is te Weimar de zitting van den buitengewonen landdag geopend, die bijeengeroepen is, om zijne toestemming te geven tot de buitengewone middelen, welke de regering wenscht aan te wenden ter tegemoetkoming van de groote nijverheidsinrigtingen in het groothertogdom, bij de nog steeds voortdurende handelscrisis. Welke maatregelen door de regering zullen voorgesteld worden, is nog niet bekend; de voordragt zal in eene zitting met gesloten deuren gedaan en zoo behandeld worden.

Stuttgart, 6 *Jan*.. De handelscrisis doet zich thans in Zuid-Duitschland gevoelen. Voornamelijk ondervindt de handel in bijouteriën te Pforzheim den terugslag van de hamburgsche crisis, want de grootste uitvoer dier voorwerpen geschiedt over Hamburg. Ook de wurtembergsche bijouterie-fabrieken, met name te Stuttgart en Gmund, die in de laatst verloopen zes jaren zulk een bijzondere uitbreiding hebben erlangd, lijden zeer daardoor. Ook is er eene algeheele staking gekomen in het debiet van corsetten naar Amerika.

SPANJE.

Madrid, 6 *Januarij*. De koningin heeft gisteren haren kerkgang naar den tempel van Atocha gelukkig volbragt en woonde er de mis bij.

Een ministeriele briefschrijver meldt: «In een spaansch blad vond men gisteren eenige bijzonderheden over de desamortisatie-wet. Naar hetgeen ik heb vernomen zijn die bijzonderheden onjuist, wat betreft den verkoop der geestelijke goederen. De verkoop van deze is niet uitgesteld, omdat de twee magten het nog niet eens zouden zijn, maar zal geschieden even als die der nationale en andere goederen. De paus heeft zijne toestemming gegeven en de spaansche bisschoppen zullen het regt hebben een commissaris af te vaardigen, belast met het bijwonen van de verkooping van de goederen der geestelijkheid".

— Aller oog is thans weder op Spanje gevestigd, waar, volgens het zeggen van sommigen, de ministers weder in gevaar verkeeren, hunne portefeuilles te verliezen en wel door den tegenstand, dien zij van de koningin zelve ondervinden.

MAROCCO.

Uit *Marocco* worden, dd. 19 December, aan *le Pays* de volgende bijzonderheden medegedeeld omtrent eene kleine omwenteling in dat land: „De zoon van den keizer en de prinsen van den bloede laten den beheerscher des lands niet in rust en vrede regeren, en daarom is aan bijna allen te Rassant bij Tafilet een verblijf aangewezen, dat zij niet mogen verlaten; te Rassant is de troonopvolger stadhouder. Een van bedoelde prinsen, Sidi-Ismail, 's keizers neef, die in reuk van heiligheid staat en een grooten aanhang in Barbarije heeft, kocht den bevelhebber der bezetting om en ontsnapte veilig, om aan de spits van een bende partijgangers de vaan des oproers op te steken. Alras werd deze gebeurtenis te Fez bekend, en aan den bevelhebber der zwarte lijfwacht, die aan het hoofd eener sterke colonne was uitgerukt, om de onderdanen te straffen, die de belastingen weigerden te betalen, werd in last gegeven, met zijne krijgsmagt tegen den prins op te rukken. Sidi-Ismail bezweek voor de overmagt en werd met al zijne togtgenooten gedood. Indien hij het gebergte had kunnen bereiken, zou de muiterij een ernstig aanzien hebben kunnen krijgen. Elf personen, die beschuldigd waren in verstandhouding met den prins te staan, werden op de openbare markt te Fez onthoofd. Hunne goederen werden verbeurd verklaard."

CHINA.

Dagbladen uit Hongkong, tot den 15den Februarij loopende, behelzen geen nieuws van aanbelang.

De opheffing der blokkade van Canton, welke op den 10den Februarij plaats vond, is op de Chinezen van geenen blijkbaren invloed geweest, ofschoon eenige voorname kooplieden zeer begeerig waren, hunne werkzaamheden weder te hervatten; men denkt echter, dat na het Chinesche nieuwjaar, de gevolgen dier opheffing beter zullen uitkomen. Wij vernemen, dat de *Boppo* (de opperste beambte van het Chineesch tolkantoor) zich te Wampoa vestigen en aldaar de regten zal innen, als ook dat de vreemde consuls ter dier plaatse zullen resideren, zoodat *Dane's* eiland weldra met vreemde woonhuizen zal bedekt zijn.

Drie vierden der inwoners worden geschat de stad te hebben verlaten; velen hunner keeren thans terug en de winkels worden overal geopend, doch de prijzen voor de meest alledaagsche waren zijn fabelachtig hoog. Levensmiddelen zijn echter goedkooper dan te Hongkong. De bevolking is thans rustig doch men vreest, dat zij, bij de eerste aanleiding, weder zal opstaan. Onder het arme gedeelte heerscht veel ellende, welke echter, door de vrijgevigheid der Perzische en andere Indische kooplieden, eenigzins gelenigd is.

De Gouverneur-Generaal Yeh bevindt zich in de haven van Hongkong, aan boord der *Inflexible*, en zal naar Calcutta worden overgevoerd. Wat men daar met hem voornemens is, blijft onbekend

Lord Elgin en admiraal Seymour zijn voornemens, tegen de helft der volgende maand, met een gedeelte der vloot naar het Noorden te vertrekken, zullende een haven van Japan de vereenigingsplaats zijn.

Te Canton hebben Lord Elgin, Baron Gros en de Heer Reed eene vergadering gehouden, waarvan de uitkomst nog niet is uitgelekt. Men wil dat er alle hoop op eene spoedige schikking van zaken bestaat en dat de papieren, welke in Yehs *Yamun* gevonden zijn, het gevoelen hebben versterkt, dat de Keizer van China in geenen deele tegen eene minnelijke schikking is. Lord Elgin is hiervan zoo overtuigd, dat hij verzekert, dat wij bereids in September aanstaande weder naar Europa zullen vertrekken. Men zegt dat de Russen zich met de andere magten zullen vereenigen, om gezamenlijk een gezantschap naar Peking te zenden.

De Tartaarsche Generaal heeft arrest gehad, om reden hij, zonder voorkennis der Commissarissen, een 600tal mannen verzameld had, om de onder zijne troepen plaats gehad hebbende verliezen te constateren. Deze handeling kwam verdacht voor, en werd hem dien ten gevolge het arrest aangezegd, dat echter, op zijne belofte om niet meer zoo iets te doen, opgeheven werd.

NIEUWS

Op het gebied van wetenschap, handel en nijverheid.

Handel en Nijverheid.

Vogelnesten. — De eetbare vogelnesten maken, zoo als algemeen bekend is, een gewigtig artikel in onzen Indischen Archipel uit. Het ontbreekt evenwel aan eene slechts eenigermate volledige statistiek van dit handelsartikel, waarvan de jaarlijksche omzet waarschijnlijk eenige millioenen bedraagt. PALLEGOIX deelt in zijn merkwaardig werk: *Royaume Thai ou Siam* (T. 1 p. 60) ons enkele berigten uit Achter-Indië daaromtrent mede. De zeezwaluw (hirundo esculenta) bouwt er zijn geleiachtig nest alle drie maanden, op de ontoegankelijke klippen en rotsen aan zee. Even als bij het zoeken van het dons op de eilanden langs de kust van Noorwegen, laten zich de inboorlingen van de toppen der rotsen aan touwen neer, om de holen te onderzoeken en niet zelden laat hij, die het touw vast houdt, nadat de nesten met een snoer naar boven gehaald zijn, den ongelukkigen makker in den afgrond der zee storten, ten einde met den buit weg te vlugten. Het pond nesten wordt ongeveer met *f* 80 betaald.

Op Borneo vindt men twee soorten van nesten, in Sarawak de zwarte en aan de zeekust de witte soort; deze zijn de beste en vrij van onreinheid en vederen. Stellaadjes en ladders van bamboe voeren den Dajakker over den afgrond naar de holen met de wonderbare nesten. Voor het pond zwarte nesten maakt men te Sarawak gewoonlijk *f* 6. (HUGH LOWE, *Sarawak and its Inhabitants*).

Over de zamenstelling dezer nesten is men het nog steeds oneenig. Eene scheikundige ontleding van Javaansche vogelnestjes op de tentoonstelling te Parijs deed zien, dat zij uit 90 procent dierlijke stof bestaan en de overige bestanddeelen uit zouten zamengesteld zijn. Misschien hebben de visschers in Cochin-China gelijk, dat de zwaluw in de huwelijksperiode een slijmachtig vocht uit den bek laat vloeijen, waaruit de geleiachtige stof van het nest zoude gevormd worden.

Handelsverdrag. — Het Fransch regerings-blad behelst een tusschen dat rijk en Nederland, op 17 December jl., gesloten handelsverdrag. De invoerregten van zijden en kramerijen uit dat rijk in Nederland ingevoerd, worden daarbij op 5 pCt. van de waarde vastgesteld, terwijl Fransche schepen, welke in Nederland in- en uitloopen met Nederlandsche schepen worden gelijkgesteld Deze overeenkomst wordt als een toevoegsel tot het handelsverdrag van 25 Julij 1849 beschouwd, en zal alzoo denzelfden duur hebben.

Ontdekkingen en Uitvindingen.

Zekerheidslamp — Door zekeren Pratt in Noord-Amerika is, ter voorkoming van ontploffingen, ontstaan door de in alle opzigten aanbevelenswaardige Photogeen en andere lichtgevende stoffen, een lamp uitgevonden, waardoor men van dergelijke ongelukken niets meer te vreezen heeft.

Letterkunde.

In het laatst des vorigen jaars, verscheen bij den heer A. W. Sijthoff, boekdrukker en uitgever te Leiden, eene *Proeve eener Japansche spraakkunst* van Mr. J. H. Donker Curtius, nederlandsch commissaris in Japan, toegelicht, verbeterd en met uitgebreide bijvoegselen vermeerderd door Dr. J Hoffmann, hoogleeraar in de japansche en chinesche talen aldaar. — Als eene bijzonderheid meenen wij te moeten mededeelen, dat reeds nu een herdruk van dit hoogst belangrijke werk is noodzakelijk geworden, en deze nieuwe uitgave eerstdaags de pers zal verlaten. Behalve dat de bearbeiding van dit werk, door een bekwaam taalkundige als Dr. Hoffmann, een goeden waarborg oplevert voor de degelijkheid er van, en eene tweede uitgave van zulk een werk, dat noodwendig, bij alles wat er in den jongsten tijd werd gedaan, om de vriendschapsbetrekkingen tusschen Nederland en Japan op hechtere grondslagen te vestigen, vooral met het oog op de wetenschap en den handel, van onberekenbaar nut moet zijn, als een merkwaardig verschijnsel mag worden aangemerkt, — laten wij hier de officiele verklaring volgen van den heer N. M. Hatsyemon, oppertolk voor de Nederlandsche taal te Nagasaki:

„Na de japansche spraakkunst, welke door den heer Donker Curtius, commissaris der Nederlanden, vervaardigd is, naauwkeurig doorgelezen te hebben, heeft de ondergeteekende de eer en het genoegen, die spraakkunst, met het oogmerk tot aankweeking der kennis en beoefening van de japansche taal, als de volledigste en beste aan te prijzen, daar hij bevonden heeft, dat de spraakkunst in eene geschikte orde *al de noodige gronden en regelen*, niet alleen voor de hollandsche jeugd, maar ook voor de Japansche jongelieden bevat, overeenkomstig met de regelmaat van onzen dagelijkschen spreektrant."

Ingezonden Stukken.

Losse gedachten over vrijheid van verkeer.

(*Vervolg en slot.*)

Maar gezwegen nog van een eventueel verlies van Java, wat zou reeds een verkoop der O.-I. producten aldaar, een geheelen omkeer in ons werken en handelen brengen! En mag men de eerste ramp gelukkig nog eene hersenschim noemen, niet alzoo de tweede. De tijd nadert meer en meer, dat de harde wet der onverbiddelijke noodzakelijkheid tot dien maatregel zal leiden. Bescherming heeft mededingers van alle kanten doen oprijzen, en schoon zij hen in hunne hoop heeft beschaamd, zij kan hen niet weder doen aftreden van het tooneel, waarop deze nu eens gereed staan hunne krachten te vertoonen. Alles is klaar bij hen; alleen de gelegenheid ontbreekt nog. Die gelegenheid zullen zij zoeken op Java, en naar mate hun de bescherming, waarop zij gerekend hebben, aldaar onthouden wordt, naar die mate zullen zij te gretiger zijn in hun verlangen, om dan, door eene meerdere vrijheid zelf op Java, een voordeelig emplooi voor hunne middelen te zoeken. Daarenboven, zoodra eens het woord: *vrij verkeer* uitgesproken is, wordt de toepassing daarvan onvermijdelijk, al moge dan ook de tegenstand den beslissenden dag nog eenige jaren zelfs vertragen. 't Wordt dan eene kwestie van tijd, die de derzaak echter niet verandert.

En zal Nederland de [illegible] voordeelen van Java blijven trekken, wanneer de producten aldaar vermarkt worden? Zal de Nederlandsche vloot hetzelfde voordeelig emplooi in die vaart vinden? Zullen onze fabrieken een even ruim débouché in onze koloniën vinden, wanneer het beschermend stelsel aldaar verlaten wordt? Ongetwijfeld, mits de overgang geleidelijk, langzaam en met de uiterste bedachtzaamheid geschiedt, en, wat ook een hoofdvereischte mag genoemd worden, wanneer de Nederlander zich losmaakt van zijne eenzijdigheid en die voor veelzijdigheid verwisselt. Wee hem, die er vast op blijft vertrouwen, dat alles morgen nog zijn zal zoo als het heden is, wee hem, die niet in tijds van den éénen weg afgaat, dien hij reeds te lang bewandelt, ja wee het geheele Vaderland, wanneer zijne nijvere zonen niet vroegtijdig aanstalten maken, om krachtig den slag af te weren, of liever, om dien schadeloos te doen nederkomen, onvermijdelijk als hij toch eens wezen zal! Maar heil ook allen, wanneer zij zich in tijds daartegen wapenen, om alzoo dubbel voordeel te oogsten van 't geen zij eens als een onheil duchtten!

Schooner gelegenheid werd wel nooit daartoe aangeboden, dan in dezen tijd. Reeds getuigt dan ook menige onderneming van Nederland's handelaren in de laatste jaren, hoe bij hen de lust ontwaakt is, om ook met andere producten winst te doen, dan die van Java op eenzijdige wijze aangevoerd, en op nog eenzijdiger wijze hier te lande vermarkt worden. De Nederlandsche reeder ondervindt reeds het luttele der bescherming, welke in de beurtvaart op die zoo rijke kolonie zijn deel is, en bodem bij bodem vervracht hij aan den Brit, en aan welke natie al niet, ten sprekende bewijze, hoe hij geene mededingers schroomt, wanneer het de handhaving geldt van zijn alouden roem van zeemanschap en vrachtvaart. En de Nederlandsche fabricant is door den prikkel der mededinging, die de vreemdeling hem, ten spijt van alle beschermende regten, op Java doet gevoelen, reeds, overtuigd, dat eene veelzijdiger fabricatie alleen hem voordeel kan geven, en, wat meer zegt, hij bewijst ook alreeds, dat hij aan die hoogere eischen weldra zal kunnen voldoen. Onwillekeurig rusten zij zich dus reeds ten strijde, en wordt reeds een begin gemaakt, om de hier boven gewraakte eenzijdigheid te doen verdwijnen. Trouwens, is ooit beter tijdperk daarvoor aangebroken, dat wat het jaar 1856 ons geopend heeft? En wat zien wij dan ook op het handelgebied?

Tal van Nederlandsche bodems, die de nog kortelings naauw-bekende havens van Akyab, Rangoon, Moulmain enz., met volle ladingen rijst verlaten, om den steven naar onze markten te wenden. Wat al emplooi geven ze aan onze schepen, wat al arbeid aan onze steeds grooter wordende rijstpellerijen, wat al vertier aan onze kooplui, wat al voedsel aan onzen werkman! Is de Java-rijst niet genoegzaam verdrongen door de Birmah-soorten? En maken reeder en koopman zich niet onafhankelijk van alle bescherming? De Nederlandsche Handel-Maatschappij wil eene katoenmarkt vestigen in Nederland. Reeds zijn verscheidene ladingen van Noord-Amerika hier te lande door haar aangev[illegible] en verkocht en, schoon haar aantal nog klein zijn m[illegible] de wensch naar eene verdere uitbreiding zal wel verv[illegible] worden. De stoot is gegeven, en het loffelijk vo[illegible] beeld zal langzamerhand navolgers uitlokken. De p[illegible]ticuliere koopman heeft het bewijs daarvan reeds g[illegible]ven, maar hij heeft het oog gerigt op de Britsche [illegible]loniën, een voor Nederland geheel nieuw terrein, [illegible]tuige de eerste lading, die van Bombay voor wei[illegible] weken eene onzer havens binnenzeilde, voor een o[illegible] eerste handelshuizen. Anderen zullen dat voorbeeld v[illegible]dra volgen, en ook de Nederlandsche Handel-Maatsch[illegible] pij zal zich daarbij niet onbetuigd laten, zoodat we[illegible] niet alleen de Amerikaansche, maar ook de Oost-I[illegible]sche katoen op onze markten geveild zal worden. [illegible] muntend begin, dat veel belooft! Reeds voor een[illegible] jaren ontvingen particuliere handelaars ladingen [illegible] Calcutta, met de veelsoortige producten, die deze ha[illegible] den handel aanbiedt. Hoe gewenscht is eene voort[illegible]ting van die zaken, die weder een nieuw bewijs [illegible] ontwaakten ondernemingsgeest geven. Ceylonsche k[illegible] kokosolie en andere producten werden regtstreeks [illegible] de Nederlandsche Handel-Maatschappij aangevoerd, [illegible] wijl men ook van Australië mogelijk een directen [illegible] voer verwachten kan. Ook van China weerden de ladingen thee aangebragt, en de voortduur van [illegible] zendingen doet een goeden verkoop onderstellen. H[illegible] onze tabakshandel niet toegenomen sedert de laatste ja[illegible] en hoeveel meer levert Noord-Amerika ons niet dan [illegible]nig jaren vroeger, terwijl ook van Brazilië direct toe[illegible]ren aangekomen en nog verder te wachten zijn. Z[illegible] Amerika zond ons daarenboven een paar ladingen [illegible]den, waarom niet ook van wol? en ook vandaar [illegible] den nog nieuwe ondernemingen herwaarts beraa[illegible] Timmerhout leverden de Vereenigde Staten ons bij [illegible] scheidene ladingen, en welke aanzienlijke partijen [illegible] muntend meel werden van daar niet aangebragt! E[illegible] waartoe meer te noemen, waar wij alleen de hoo[illegible] punten wenschen aan te stippen. Het zij genoeg [illegible] onze bewering te staven, dat zich reeds meer veelzij[illegible]heid in onzen handel ontwikkelt.

Maar bij al het verblijdende van die teekenen [illegible] tijds — want zoo mogen wij ze met regt noemen [illegible] mogen wij ook het ontmoedigende niet verzwijgen, [illegible] zich juist door die nieuwe verschijnselen openbaart. [illegible] men het oog vestigt op de kolossale rijstuitvoeren [illegible] Akyab, Rangoon enz., of op de ladingen, die Calc[illegible] ons zendt, dan wel op de katoentoevoeren, die wij [illegible] Bombay of van de Vereenigde Staten ontvangen, o[illegible] de aanzienlijke partijen tabak, die wij te Baltimore [illegible] Bahia inkoopen: overal is het de vreemdeling, die [illegible] winsten oogst van de uitvoering der ondernemingen [illegible] den Nederlandschen handel, ja meestal is het zelf[illegible] vreemdeling ook in den vreemde, de wakkere Duitsc[illegible] die ons daar ten dienste staat. De Duitscher is [illegible] dien wij daar buiten de welverdiende voordeelen [illegible] zijne diensten betalen, en de Duitscher is het al we[illegible] die hier te lande het grootste gedeelte onzer koloni[illegible] producten naar de plaatsen van verbruik verzendt. [illegible] de Nederlander? In den vreemde vindt men hem [illegible] weinig, en in zijn geboorteland vult hij het meest [illegible] rangen van den meer lijdelijken tusschenhandel, om m[illegible] te beginnen met den assuradeur en te eindigen met [illegible] beunhaas. Hoe, en dat te midden van zoo luide kl[illegible] ten van velen over de groote moeijelijkheden, om in [illegible] tegenwoordigen tijd een voldoend bestaan in den han[illegible] te erlangen? Waar het kapitaal, dat onmisbaar v[illegible]eischte om op soliden voet handel te drijven, ontbree[illegible] daar is de keuze van den handel lofwaardig, maar [illegible] velen onzer landgenooten schort het volstrekt niet a[illegible] dat gebrek. En getuigt niet juist de eigenhandel [illegible] meest van kennis en ondernemingsgeest? Waarom [illegible] den vreemdeling, hoe welkom, ja hoe heilzaam zijne ve[illegible]schijning op onze beurzen ook zijn moge, toch zóó aa[illegible]zienlijk eene plaats dáár ingeruimd, waar zoo me[illegible] kind des lands naar een middel van bestaan zoekt te hu[illegible]keren? Waarom zijn het niet zonen van Oud-Nede[illegible]land, die zich in den vreemde vestigen, om daar ru[illegible] schoots partij te trekken van dien lust tot handeldrijve[illegible] die bij hunne landgenooten ontwaakt is, en die zooz[illegible] in ontwikkeling zou kunnen toenemen, wanneer de [illegible] landgenoot met den ander zamenwerkte? Ruim, ja o[illegible] metelijk mag toch het veld genoemd worden, dat de[illegible] ijverige en bekwame dáár geopend is.

Vrijheid van verkeer sloopt langzamerhand alle vroe[illegible] ger beschermde bedrijven, en dwingt tot eene gehee[illegible] nieuwe wijze van werken op het terrein van noeste[illegible] arbeid, wij zeiden dit in den aanvang, en wij meene[illegible] het in den loop van onze beschouwingen door feiten [illegible] hebben bewezen. Zullen de waggelende muren van da[illegible] eens zoo trotsche gebouw den van oudsher zoo kracht[illegible]gen Nederlander eenmaal onder hunne puinhoopen be[illegible] graven? Nimmer! De wakkere geest, die nog in he[illegible] leeft, moge door eene verkeerde leiding, door een ver[illegible]derfelijk stelsel, dat hem den roekeloozen speler gelijk zo[illegible] maken, die zijn geheele vermogen op eene enkele kaart [illegible] zet, voor eene korte wijle ingedommeld zijn, de oude [illegible] kracht zal weder in hem ontwaken, ja ontwaakt ree[illegible] nu in hem, zoodra het gevaar, waarmede eenzijdighei[illegible] hem dreigt, gekend en erkend wordt. Java blijve te[illegible] eeuwigen dage de kostbare parel aan Neêrlands kroon[illegible] Wie die niet uit den grond zijns harten met dien wensch[illegible] instemt? Maar ook buiten Java zij de Nederlandsche handel groot, de Nederlandsche vlag bekend, de Nederlandsche nijverheid gewaardeerd. Vrijheid van verkeer zij geen schrikbeeld voor ons, maar de talisman, waarmede wij de verborgenste schatten weten te ontdekken, omdat wij nu niet langer afhankelijk zijn van de gunsten eens grilligen weldoeners, die ons heden de eereplaats aan zijnen disch aanwijst, om ons morgen als een bedelaar uit te stooten, maar omdat nu alleen, in eigen arbeid en in eigen kennis en in eigen ondernemingsgeest, de middelen gezocht moeten worden, die ons tot welvaart kunnen leiden. Op zijnen arbeid, op zijne kennis en op zijnen ondernemingsgeest vertrouwe de Nederlander! Daarmede toegerust vreeze hij geen mededinger, en, met zelfvertrouwen voere hij in zijne banier de leuze: **VRIJ VERKEER!**

(*Redactie*) P. N. MULLER.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Febr. 28	Engelsch	Sandford	H. Hughes	Singapore	24 Febr.	Liverpool
Maart 1	"	New Era	J. Khind	Foochow		Londen
1	2 Fransch	St. Paul	Pinard	Bombaij	28 Jan.	Hongkong
	Engelsch	Star of the North	H. P. Buckham	Foochow	17 Febr.	Londen

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
	N. I.	bark	Soetan Iskander	R. Zoutman	Samarang	21 Febr.	Fraser Hunt en co.
	Eng.	"	Ellen	A. C. Bing	Singapore	26 "	v. Slooten Morgan en co.
	N. I.	stooms.	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Soer. en Sam.	4 Maart	Maclaine Watson en co.
	"	brik	Tartar	Tan Ingsan	Pecalongan	2 "	Gezagvoerder
	"	bark	Oeij Sinjo	Ko Bien	Cheribon	25 Febr.	"
	"	stooms.	Banda	A. G. Bosch	Singapore		W. Cores de Vries.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
	Zw.	bark	Maria Theresia	Lindström	Zweden via Samarang
	Ned.	"	Zeevaart	H. G. Biesthorst	Sam. en Soerabaija
	"	"	Elisabeth en Jacoba	E. Lucas	Macasser
	"	"	Zeeploeg	Kramer	Cheribon

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
	schip	Nederland*	P. Van den Berg	Amsterdam.	Hager en Schuurman.
	"	Eclipse*	Doeksen		B. Kopersmit en co.
	kasker	Koophandel*	H. de Boer		
	"	Whampoa*	D. v. d. Hoff		
	schoen.	Sophie*	N. J. de Vries	Rotterdam	
	schip	Jason*	J. Leurens		Reyen en Vinju.
	"	Europa*	J. G. Tromp	Rotterdam	
	"	Johanna Maria	Overgaauw		van Ommeren Rueb en co.
	"	Mentor	Duinker	Soerabaija	E. Moormann en co.
	"	Antonia Petronella*	Voorendijk		B. van Leeuwen en co.
	"	Alida	Kievit	"	Dümmler en co.
	"	Goede Verwachting	Lindonk	Soerabaija	Fraser Hunt en co.
	"	Vereeniging*	Groeneveld.	"	Maclaine Watson en co.
	"	Patriot*	H. D. van Wijk.	"	Lange en Bazoet de Bieen co.
	schip	Wm. kroonprins der Nederl.	Zettler	"	Metzendorff Wilmans en co.
		Diligence*	L. Smit.	Sam. en Soerabaija	Jacometti en co.
	schoen.	Bintang Batawie*	Meijer	Singapore	D. N. Buijs en co. in liq
		L'Union voor Highlander*	Van de Pol	Cheribon	
		Moelkoel Bahar*	Bakreso	Samarang	
		Bintang Oetara	Ficquelmont	Riouw	
		Bara Eleonora	D. Schuijmer.		Cassanetta en co.
		Noorban*	Said Alie bin Djin	Banka	B. J. Jacobs.
		[illegible]	Sech Bafadel	Banka	
		[illegible]	Sech Basbai	Samarang	
		Jeannet*	Toulouse		C. Bahre en G. Kinder.
Engelsch.		[illegible]	P. Jones.	Hongkong	Maclaine Watson en co.
"		[illegible]	D. B. Burnes		E. Moormann en co.
"		[illegible]	A. [illegible]		Hunter Houghton en co.
		[illegible]	[illegible]		
		[illegible]	[illegible]		
		Clipper*	Matson		
		Elisabeth Ann*	Rose		
	schip	Cristal Palace*	W. J. Simmons		Palmer Stricker en co.
Zweedsch.	brik	Atalante*	A. E. Sohlberg		Tölken Voget en co.
	schip	Prins Carl*	John Tarras	Stockholm	J. Girard en co.
	bark	Else*	W. Kruse.	Nederland.	Metzendorff. Wilmans en co
Hamb.	brik	Hermann*	Kreutzfeldt	China	
	schip	Bonito*	Lafrenz		C. Bahre en G. Kinder,
	bark	Elbe*	J. H. Muklenbeck		Tölken Voget en co.
Hanov.	"	Adele*			Palmer Stricker en co.
"	"	Munster*	G. Kok		E. Moormann en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
N. I.	bark	Pilades	A. de Wolff	China	Gezagvoerder
		Emelie	J. B. Perrij	Singapore	"
		Amsterdam	Moh. Yas. b. Moh. Yar	Banjermassing	"
		Swootban	Sech Alie b. Ach. Bauseer		"
		Hap Eng	Tan Kie	Singapore	"
	schoen.	Bintang Toedjoe	C. F. Beasly		"
	schip	Gam Salim	Sech Abd. b. Salim Gam		"
	brik	Dhanchboelie	H. M. S. b. H. M. A. Bachmi	Banjermassing	"
Ned.	bark	Stad Gouda	K. D. Breuning	Nederland	van den Broeken Veeckens
		Lammina Elisabeth	A. Gersen	Nederland	Dorrepaal en co.
		Sijlin.	Lauw Djan.		Gezagvoerder
		Tjinghien.	Jap Sian.		"
		Kiem Hoklie	Ong Tjaij		"
	brik	Kiem Hing Tjiang	Liem Tjaij		"

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

Datum	Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
23	N. V.	schoen.	Bella	Ngasiin	Pasoeroean
		bark	Fonlkenasser	Sech Alie bin Smeer	Banjermassing
24		"	Adriana Petronella	A. A. Broex	Batavia
		"	Fathoel Wahap	Sech Abeebakar Basaib	Grissee
—		"	Fathoel Wadeet	Said Sech bin Abd. Rachman	Banjermassing
—		"	L'Amitié	J. Huguet	Grissee
—		"	Kas Balhair	Said Moh. bin Hoesin Atas	Batavia
—		kotter	Krabbe	Mardam	Probolingo
		bark	Java	J. Worthington	Batavia
27	Eng.	brik	Lord Montgomerie	J. C. Gilbert	
—		bark	Princess Alice	A. Bell	
—	N. I.	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	
28		schoen.	Bella	Ijan	Pasoeroean
		kotter	Little Tot	Katjoong	
	Ned.	bark	Ararat	J. H. Wijngaarden	Batavia
—	N. I.	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

Datum	Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
24	Ned.	schip	Stad Dockum	N. van der Werff	Hongkong
		bark	China	G. G. Luttenberg	Nederland
—		"	Jean Melchior Kemp.	J. K. Salm.	
25	Bremers	schip	Shakspere	C. H. Fechter	
—	N. I.	stooms.	Macassar	F. H. Schmidt	Batv. over Remb. en Sam.
—	Fr.	schip	Suez	J. Perraud	Nantes
—	N. I.	bark	Bacht Mastora	S. M. b. A. Alhabasij	Abeina over Banjermassing
		"	Fathoel Jbesior	S. O. b. A. Bobezier	Moluccos
		schoen.	Bella	Ijan	Pasoeroean
26					
28	Ned.	bark	Alblasserwaard	E. J. D. E. von Linderen	Nederland
		"	L'Amitié	J. Huwart	Banjermassing
—	N. I.	schip	Faidul Mobarak	Hamdja Noerdin	Molucc. via Banjermassing
		kotter	Krabbe	Mardam	Pasoeroean
	Z. M.	stooms.	Gedeh	Kapt. Lt. t/z. B. H. Staring	Koerst om de Oost
	Eng.	bark	Swan	A. Griffin	Bomby Eiland
—	N. I.	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Batv. via Samarang Cheribon
			[illegible]	C. Falkenberg	Zweden

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Amerikaansch	Norman	Swell		Fraser Eaton en co.
Nederlandsch	Equator	J. G. Appel		P. Keevel en co.
Ned. Ind.	Joedul Hair	Sech A. b. A. Bargebeh	Grissee	Gezagvoerder.
Engelsch	Limehouse	J. Chester.	China	Fraser Eaton en co.
Nederlandsch	de Zwaan	Van Hemert	Amsterdam	"
"	Triton	Adrigens.	Rotterdam	Anemaet en co.
Zweedsche	Hebe	Falkenberg	Zweden	Fraser Eaton en co.
Hollandsch	Christina Helena	Tjebbes	Nederland	P. Keevel
Nederlandsch	Antoinetta	J. M. de Winter	"	B. J. van Eck en co.
"	Anna Maria Wilhelmina	Jansen		B. Kopersmit en co.
"	Nagasaki	J. M. W. la Brand	Amsterdam	Ruijl Cramer en co.
"	Herman de Ruiter	Feijne	"	"
"	Elisabeth Johannes	Oomkens		B. Kopersmit en co.
"	Vier Gebroeders	Bugel	Nederland	"
"	Alblasserwaard	Van Linderen	"	J. F. van Leeuwen en co
"	President [illegible]	[illegible]	"	"
Hamburg	Horizont	Becker		Wm. Mathieu en co.
Malkenburg	Rostock	Benbek	"	"
Ned. Ind.	Naim Balgair	[illegible] b. Salim	Biljoen Banca	Gezagvoerder
"	Su-ootdin	[illegible] Om [illegible] argebe	Banjarmassing	"

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Febr. 27	N. I.	stooms.	[illegible]	Schmidt	Soerabaija
" "	"	bark	Elima Boelie	Rachman	Batavia
" 28	"	stooms.	Kon. d. Ned.	Lewis	
Maart 2	Siam.	schoen.	Sing Ije	Knight	Bangkok

Vertrokken schepen van *Samarang.*

Datum.	Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 27	Ned.	bark	Jan Daniël	Hagers	Nederland
" 28	"	"	Vlieland	de Bassold	Soerabaija
" —	Deens.	schip	Berg. Melchior	Gersen	S. en China.
" —	N. I.	stooms.	Macassar	Schmidt	Batavia
Maart 1	"	"	Kon. d. Ned.	Lewis	Soerabaija
" 3	"	bark	Mar. Anth.	Winter	Batavia

Aangekomen schepen te *Indramaijoe.*

Datum	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 24	N. I.	[illegible]	[illegible]	Samarang

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 26	Ned.	schip	Loevestein	Vonck	Batavia

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Febr. 21	N. I.	stooms.	Palembang	Roseboom	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 21	N. I.	stooms.	Palembang	Roseboom	Batavia
" 23	Ned.	schip	Lamm. Elisabeth	Gersen	N. v. Sam.
" 25	N. I.	brik	Tartar	Engbok	Pecalong.
" —	"	bark	Oeij Sinjo	Ko Bien	Batavia
" 28	"	brik	Inggoan	[illegible]	Tagal

Aangekomen schepen te *Pecalongan.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 27	N. I.	brik	Tartar	Engbok	Cheribon

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

Datum	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 24	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Soerabaija
" "	"	"	Little Tot	Katjoong	"
" "	"	schoener	Katjong	Joenoes	"

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 33	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	[illegible]
" —	"	"	Little Tot	Katjoong	[illegible]
" —	"	"	Katjong	[illegible]	[illegible]

Vertrokken schepen [illegible]

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 6	Ned.	bark	Marinus	[illegible]	[illegible]
" 13	"	schip	Triton	[illegible]	[illegible]

[illegible]

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 17	N. I.	[illegible]	[illegible]	Giesse	Samarang

Vertrokken schepen van *Pangool.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Febr. 18	N. I.	schip Gertrude	Sobels	Prigie

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Febr. 25	N. I.	schoen. Katjong	Joenoos	Probolingo
» —	»	kotter Little Tot	Katjoong	»
» 26	»	» Jacqueline	Jono	»
» 27	»	schoener Bella	Iijan	Soerabaija
» —	»	kotter Paulina	Latip	»
Maart 1	»	» Krabbe	Mardam	»

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Febr. 23	Ned.	schip Anna Digna	Ouman	Amsterd
» 25	N. I.	schoen. Katjoong	Joenoos	Soerabaija
» 26	Ned.	schip Jannetje	Lupcke	Amsterd.
» 27	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaija
» —	»	schoener Bella	Iijan	»
Maart 1	»	kotter Jacqueline	Jono	»

Handels- en Scheepsberigten.

Hongkong 14 Februarij

Rijst. Te *Hongkong* en *Macao* werden gedurende de maand Januarij ingevoerd van *Bengalen* 143,424 pic.; van *Siam* 43,300 pic.; *Straits* 34,800 pic.; *Java* 27,600 pic.; *Birmah* 12,400 pic.; in 't geheel 260,124 pic. meer dan een quart millioen, welk cijfer in de eerste maanden nog zal toenemen. Er wordt weinig verzonden, en in de pakhuizen is groote voorraad.

De houders zijn evenwel ferm, omdat alleen de vijandelijkheden tegen *Canton* en het Chinesche nieuwejaar de zaken verhinderen. Verkoopen, af te leveren na het Chinesche nieuwjaar kunnen gemakkelijk gesloten worden, met een aanzienlijk voordeel op de nu genoteerde prijzen, die zijn als volgt:

Te *Macao, Arracan* doll. 2 à 2.35; *Java* 2.20 à 2.50; *Siam* 2 30 à 2.50; *Bengalen* 2.60 à 2.73.

Foochow; Formosa 3.25; *Siam* 3 15.

Amoy; met meer vraag *Siam* 2.80 à 3.00; *Balie* 3.110.

Shanghae; de vraag is hier verminderd en daardoor zijn de prijzen eenigzins gedaald. *Siam* Ts. 1.9; *Java* en *Bengalen* Ts. 2 à 2.25.

Vrachten. Het getal der vrachtzoekende schepen is zeer toegenomen, naar *Australie* werd de *Beatrix*. 800 ton, gecharterd naar twee havens voor 12,000 dollars, en de *William*, 700 ton, 11,500 dollars.

De prijzen zijn sedert de laatste berigten eenigzins gestegen

Passagiers en masse à 38 doll. per hoofd, £ 2 à 2.10 voor lading.

Het schijnt dat een groot getal Chinezen passage naar *Sidney* zoekt.

AANGEKOMEN.

Hongkong, 14 Februarij.

27 Jan. *De Kosmopoliet*, kapt. Westenenk, 10 Jan. van Cardiff.
7 Febr. *Alph. Cezard*, » Boser, 26 Jan. v. Manilla.
8 » *Kinderdijk*, » Zwanenburg, 26 Dec v. Singap
[illegible] » *Nova Zembla*, » Horneman, 20 Sept. v. Rotterd.

Macao.

19 Jan. [illegible] van Padang.
21 » *Adm. Piet Hein*, kapt. Hazewinkel, van Batavia.
4 Febr. *Cezard*, van Batavia.

Shanghae.

30 Jan. *De Montrose*, van Batavia.

VERTROKKEN.

Macao.

23 Jan. *Soloo*, kapt. P. C. v. d. Meulen, naar Havana.
Adm. Piet Hein, kapt. Hazewinkel, naar Batavia.

In lading liggende Schepen te *Hongkong.*

Adm. van Heemskerk,	kapt.	Koning.
A. Cezard,	»	Boser.
Delfshaven,	»	Calcar.
Hertog van Saxen Weimar,	»	Hazewinkel.
J. H. Ferdinand,	»	Lodewijks.
Kinderdijk,	»	Zwanenburg.
Nova Zembla,	»	Hordijk.
[illegible],	»	Butten.
T. C. Hooft,	»	Koens.
Willem I,	»	Niedfeld.

Macao.

Bosphorus,	kapt.	Kruisinga.
Kosmopoliet,	»	Westenenk.
Eva Johanna,	»	Boekhoven, n. Havana.
Generaal Michiels.		
Jan Schouten,	»	Meijer.

Amoy.

Abel Tasman,	kapt.	Rijken.
Albrecht Beyling,	»	Muller.
Fatal Hair,	»	Salomon, Java.
Flora,	»	van Wijk.
Java,	»	van Dam.

Shanghae.

Ceres,	kapt.	Mammes.
Henriette Helena,	»	Iversen.
J. Antonies,	»	Hees, naar Swatow.
Reijerwaard,	»	Bruigom.

Marktprijzen te Soerabaija, 2 Maart 1858.

Suiker No. 16 *f* 17,—.
Koffij per picol *f* 28,— à 30,—.
Rijst carga per koijang *f* 150,— à 160,—.
—— witte » » - 180,— » 190,—.
Koehuiden per 100 st. - 250,— » 300,—.
Arak per legger . . . . . . *f* 65,—.
Wisselkoers . . . . . . - 100.—.
Rotting . . . . . *f* 9,— à 10,—.

Te Pasoeroean, 3 Maart 1858.

Suiker No. 16 nominaal.
Koffij *f* 45,— in detail.
Rijst (CARGA) per koyang *f* 200,—.
id. (WITTE) » » » 180,—.
Olie (KLAPPER) » picol » 20,—.
id. (KATJANG) » » » 15,—.
Wisselkoers pari.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean, 2 Maart 1858.

21,090,39 pic. Suiker.
40,329,78 pic. Koffij.

Marktprijzen te Batavia 16 Maart 1858.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak	75.—	......	Verkoopen.
Cassia, Vera	14.—	20.—	Niet voorhanden.
Cubeben	75.—	......	,, ,,
Cochenille	2.—	......	
Klapper olie	26.—	......	
Gom Elastiek	28.—	......	Tot not. verkocht
,, Benzoin	80.—	120.—	
,, Dammar	25.—	......	Verkoopen.
Gutta Percha	38.—	45.—	Goede kwal ontbr
Rotting, Banjermassing	9.50	10.—	Verkoopen.
,, Padang	6.—	6.50	,,
Sandelhout	10.25	......	,,
Tin	......	......	Geen voorraad.
Foelie No. 1	50.—	......	Geen vr met voorr.
Huiden, Koe	400.—	......	Minder in vraag.
,, Buffel	300.—	......	,,
Kruidnagelen	34.—	......	
Koffij, Java	26.—	......	Verkoopen.
,, Padang	25.50	......	,,
Notenmuscaat No. 1	30.—	......	Geene vr voorr groot
Peper, zwarte	22.—	23.—	Niet voorhanden.
,, witte	44.—	......	,,
Sapanhout, Manila in Entrep.	9.50	......	Voorraad.
,, Java	5.—	......	Geene vraag
Suiker No. 16	16.—	......	Voorr bijna opger.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	......	......	Geene
,, Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	180.—	Weinig vraag.
,, ,, ,, 2e ,,	130.—	144.—	,,
,, Carga	115.—	130.—	Schaars.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 22 Jan. Ofschoon wij ditmaal, als een bemoedigend kenteeken voor de toekomst, onder het voorgevallene gedurende de laatste 14 dagen te vermelden hebben, dat het aanzien der geldmarkt voortdurend in beterschap toeneemt en dat reeds de disconto te Londen en te Hamburg bijna weder op een gewoon cijfer is gedaald, hetgeen als een bewijs van terugkeerend vertrouwen moet worden beschouwd, zoo moeten wij er tot ons leedwezen bijvoegen, dat zich sedert onze vorige een nieuw verschijnsel heeft opgedaan, hetgeen minder geruststellend is en ons in de vroeger geuite opinie versterken, dat de crisis en derzelver gevolgen nog niet, zoo als velen uit den gunstigen toestand der geldmarkt meenen te moeten afleiden, zijn doorgestaan en dat integendeel de in Oost en West-Indië daardoor veroorzaakte zware verliezen welligt nog dieptreffend in Europa zullen gevoeld worden. Naar men verneemt zijn namelijk een aantal wissels, ten bedrage van ca *f* 4,000,000, door Oost-Indische huizen op verschillende havens van Europa getrokken, waaronder voor ca *f* 150,000 van één huis te Batavia op een Amsterdamsche firma, met de laatste mail geprotesteerd teruggezonden, zijnde hoofdzakelijk een gevolg der door de crisis teweeggebragte vermindering in waarde of onverkoopbaarheid der naar hier en elders in consignatie gezondene producten, waarvan men nu niet zonder reden de verdere naweeën met eenige ongerustheid te gemoet ziet. Onder deze omstandigheden is het dus niet te verwonderen, dat de houders zoowel als de koopers zich nog in het geheel niet geneigd toonen tot het afsluiten van eenige belangrijke zaken; zoodat, met uitzondering van een paar partijen Koffij en Rijst, welke tot lage prijzen zijn opgeruimd geworden, door sommige in moeijelijkheden verkeerende huizen, er in de afgeloopen 14 dagen weder niets is omgegaan dan hetgeen voor dadelijke behoeften werd vereischt. Deze nog steeds voortdurende matte positie van onze Waren-markt vond gisteren op nieuw voedsel in de ontvangene Braziliaansche berigten, meldende dat Koffij, Suiker en Katoen belangrijk waren gedaald en de handel aldaar geheel geparaliseerd was, waardoor alle noteringen slechts nominaal waren. Deze berigten zullen ongetwijfeld medewerken tot het voorloopig wederdrukken van het ontkiemende handelsleven en wij durven ons nog niet vleijen met eene spoedige gunstige wending in den stand van zaken. (*Wordt vervolgd*)

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 2 *Maart. tot en met den* 8ste *Maart* 1858.

AANVOER.

Van Samarang per Ned. schip *Sara Eleonora*, gez. Schuijmer, agt. Cassalette en co.

5 kn. madera, 1 do. tuigen, 25 do. wijn, 1 do. kiersch, 2 do. likeuren. *Aan boord gebleven lading van Batavia.*
906 ps. balken, 1481 do. glondongs, 1526 do. kromhouten, 592 do. planken. *Agenten.*
14 kn. wijn, 4 do. champagne. *Gezagvoerder.*
40 coll. gouv. goederen, 37 emmers, 9 draagbalies. *Gouvernement*

Naar Nederland via Cheribon per Ned. schip *Doctrina et Amicitia*, gez. Haagsma, agt. de Weerdt Ruijl en co.

13 coll. galanterien, ijzerwerk, koperwerk, kramerijen enz.
. . . .
5 kn. wijn en boeken, 25 bier, 140 ks. kaas, 25 ps. hammen, 1 plank. *B. Kopersmit en co.*
12 vn. bier, 12 kn. wijn, 12 keld. lijnolie, 6 kn. slaolie, 25 vs. boter. *Reynst en Vinju.*
1 bendie, 1 kt. glazen pannen, 5 pic. zw. ijzer, 4 kn. glazen ruiten, 1 do. hangsloten, 2 Amerik. stoelen, 2 pakk. man. touw, 1 kt. medicijnen, 2 vn. bier, 3 ks. provisien, 1 do. aardewerk, 2 do. wijn. *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. cognac, 1 do. portwijn, 1 do. azijn, 1 rotting matten, 1 kt. diversen. *Haeger en Schuurman.*
1 rijtuig, 5 roll. vilt, 1 pak spijkers, 1 vt. wijn. *John Pryce en co.*
9 kn. provisien, 10 vs. boter, 100 pd. do. 4 ps. hammen, 2 do. ger. vleesch, 3 vn. do. 4 do. volksbrood, 2 mwd. groenten, 2 do. graauwe do, 1 ank. azijn. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
10 kn. modewaren, kramerijen enz., 2 do. geleijen, 2 do. zuren, 2 azijn en vruchten op water, 3 vn. bier, 6 kn. champagne, 1 do. toilet spiegels. 1 do. kaarsen, 1 do. provisien. *Gumprich en Strauss.*
15/m. goenie zakken, 10 kn. wit katoen. *N. H. M.*
1 kt. waschstellen, 1 tafel, 2 kasten. *Leon.*
1 kt. glazen pannen, 5 pic. werk, 1 bankschroef, 1 aambeeld, 1 dommekracht. 1 kt. ijzerwerk, 5 bladen koper. *Landberg Bezoet de Bie en co*
48 pedattie assen, 2 ketels. *Paine Stricker en co.*
1 reiswagen, 3 koffers. *van Genns.*
1 keld. terpentijn, 1 pak zeildoek, 1 kt. wagentuig, 1 pak leidsels, 1 staaf staal. *E. Moormann en co.*
55 vs. boter, 23 ks. kaas, 200 do. zeep, 15 do. azijn, 1 do, modewaren, 2 do. ijzerwerk, 5 do. zwavel, 1 vt. wijn, 70 kn. do, 3 do. kramerijen, 2 do. halflaken, 25 do. lijnolie, 6 coll. lampen, 1 kt. garen, 1 do. aardewerk, 20 do. cognac, 1 do. kleedingstukk., 1 do. parapluien, 5 do. marmer, 1 sardijntjes, 2 bn. kurken, 1 kt. capsules, 1 do. pruimen, 10 do. menie, 60 vs. loodwit, 9 kn. glaswerk. *C. Bahre en G. Kinder.*
17 kn. ongebl. katoen, 50 do. bier, 39 md. min. water, 8 vs. spek, 1 kt. vruchten op brandy, 10 do. madapoll. *Agenten.*
4 kn. vruchten op water, 1 do. groentens, 1 do. provisi[...] do. glaswerk, 3 keld. traan. *Cassalette en co.*
27 kn. madapoll., 4 do. mousselines, 3 do. chitzen, [...] kramerijen, 2 do. wit katoen, 2 do. chitzen en kram[...] *Said Aloewie Satrie.*
53 stav. plaat ijzer, 3 ps. ijzer, 2 vn. meel, 2 do. ko[...] 19 coll. bagage. *Ament.*
9 kn. katoen, 8 bn. garen, 20 kn. manufacturen enz., [...] woll. deken, 4 kn. madapoll., 1 do. diversen. 8 vn. [...] kruid, 2 kn. koperwerk. *Said Aloewie Atas.*
3 kn. diversen, 14 keld. provisien en dranken, 1 kt. a[...] 4 coll. provisien, 1 kt. do, 1 do portwijn, 1 ps. ha[...] 10 vs. boter, 5 kn. wijn, 2 do. sla olie, 5 do. cognac, [...] dranken. *Gebr. Beynon.*
121 coll. gouv. goederen *Gouvernement.*
1 jagt. geweer. *S. B. van Kleeff en co.*

Voor Nederland.

300 pic. rotting, 100 do. sapanhout. uit entrep. *N. H. M.*

UITVOER.

Naar Nederland via Tagal en Samarang per. Ned. schip *Hendrika*, gez. van Aalburg, agt. van Ommeren Rueb en co.

600 pic. sapanhout, 200 do. rotting, 1179 do. indigo, [...] suiker. *N. H. M.*
8 vn. brood, 16 do. boter. 6 do. meel, 8 do. vleesch, [...] erwten, 6 do. spek, 4 ank. azijn, 100 pd. stokvisch, [...] zeildoek, 6 roll. touw, 8 tross. do, 3 vn. gort. uit [...] *Agenten.*

Voor Samarang.

149/m. steenen, 200 do. *Aan boord gebleven lading van* [...]
14 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Voor Tagal.

7 coll. gouv. goederen, 7 boss. ijzer. *Gouvernement.*
38 coll. provisien, 1 pak diversen, 18 coll. machi[...] *Paine Stricker en co.*
12 md. min. water. *Pandel en Stichens.*
12 ks. wijn, 1 do. diversen *H. M. van Dorp.*
1 kt. kramerijen. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. wasdoek, 1 do. parfumerien, 1 do, modewaren, [...] strooboeden en provisien, 2 do. kramerijen, 1 do. sardi[...] 1 do. schoenen, 2 do. beschuit, 2 vn. hagel, 2 kn. [...] 4 do. zuren, 1 do. azijn, 5 do. vruchten op water, [...] petit pois 1 do. kantoor lampen, 1 do. toilet spi[...] *Gumprich en Strauss.*

Naar Boston per Amerik. schip *Indiaman*, gez. Smi[...] agt. Maclaine Watson en co.

972 pic. gambier. 1200 do. koffij, 400 do. cassia, [...] rotting. *Aan boord gebleven lading.*
5051 pic. rotting, 30 do. koffij. *Agenten.*
200 pic. koffij. *E. Moormann en co.*
170 pic. koffij. *Paine Stricker en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 25 *Febr. tot en met den 3den* Maart 1858.

AANVOER.

Van Nederland per Ned. schip *Commissaris des Konings van der Hein*, gez. Hoogenstraten.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 20 Febr. 1858 N[...]

Van Melbourn per Eng. schip *Messinger*, gez. Ths. de Vine.

2 kn. manufacturen en restant provisien. *Fraser Eaton en* [...]

Van Nederland via Batavia per Ned. schip *Adriana Petronella*, gez. A. A. Broex.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 20 Febr. 1858 N[...]

Van Banjarmassing per N. I. bark *Fatheel Wadant*, gez. Said Sech.

1455 boss. bindrotting, 18010 st. kadj. matten, 577 do. la[...] planken, div. *Arabieren.*

Van Batavia per Ned. schip *Java*, gez. Worthington.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bod dd 27 Febr. 1858 No[...]

UITVOER.

Naar de Moluccos per N. I. bark *Fatheel Jaosoor*, gez. Sech Oemar Baoesir.

2 kn. glaswerk, 1 do. leijen, 1 st. boslemmessen, 1 kt. cor[...] 1 do. geel katoen, 1 do. hemden, 1 do. ginghams, 2 [...] laken, 11 kn. manufacturen. *F. B. van Leeuwen en co.*
1 kt. drills. *Adam en co.*
1 kt. gedr. katoen. *Fraser Eaton en co.*
1 kt rood katoen, 2 kn. man. sigaren. *McMillan Marten e*[...]
5 kn. Holl. drills. *Mathieu en co.*
1 kt. chitzen. *Thomas.*
1500 pic. rijst, 171 zakk. ketan, 100 ks. Eur. zeep, 8[...]/[...] tabak, 5½ do. Jav. koperwerk, 400 st. kapmessen, 11 [...] lijnwaden en kleinigheden, div. *Arabieren.*

Naar Zweden per Zw. schip *Hebe*, gez. Carl Falkenberg.

6,061[...]/100 pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*
½ legg. arak. *Kuiper*

Naar Nederland per Ned bark *Alblasserwaard*, gez. E. von Lindern.

9520 56/100 pic. suiker, 70 do. sapanhout. *B. J. van Eek en c*[...]
1009 buffelhuiden. *F. B. van Leeuwen en co*
275,554 pd. tabak. *B. Kopersmit en co.*
962 koe en buffelhuiden, 50/1 legg. arak. *Mathieu en co.*
1 kt. cognac, 4 do. wijn. *Kruer van Oven en co.*

Naar de Moluccos en Banjarmassing per N. I. bark *Faidhol Moebarek*, gez. Intjik Hamsa.

300 blikk. kruid. *Thomas.*
8003 st. staalwerk, 21 pic. katj. olie, 5 kn. lijnwaden. *S*[...] *Achmat bin Abd. Rachman Segaf.*

Naar Banjarmassing en Celebes per N. I. bark *L'Amitié*, gez. Huwart.

2 kn. boslemmermessen, 2 do. rood katoen. *Adam en co.*
5 kn. ongebl. katoen, 160 kn. en keld. arak, 8 ks. kr[...] *Berrest.*

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 7den tot en met den 10den Maart 1858.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*, kapt. *E. La*[...] de heeren *Vreede, Tearon, Bilsaan, Martens, der Sluis*; *van Laer* [...] Mejufvr. *Eaton*, benevens 4 *Soldaten*, 32 *Matrozen*, 6 *Chinezen* [...] 8 *Arabieren*, van *Soerabaya* en *Samarang*.

Met de N. I. bark *Sectan Iskander*, gez. *H. Zentman*, Mejuf[...] *Apon*, van *Samarang*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 6den tot en met den 9den Maart 1858.

Met het Ned. schip *Kosmopoliet*, kapt. *J. Bouten*, de heere[...] *P. Vreede Bik Echtgenoot* en 6 *Kinderen*, *P. J. Frank* en *Echtgenoot*, *A. L. Andriese* en 3 *Kinderen*, 3 *bedienden*, de ontslage[...] Matroos *J. Wildeboer* en den ontslagen fuselier *F. Rouden* na[...] *Nederland.*

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.